

Bořetické *listy*

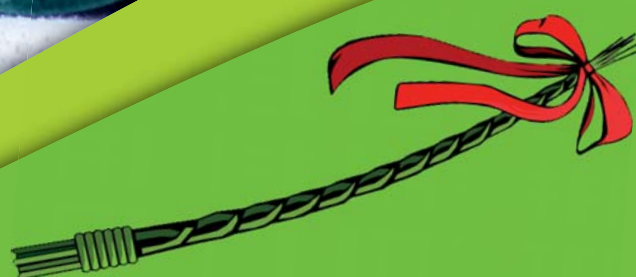

Duben 2014
Číslo 1

*Konvalinky zvoní:
Jaro je tu, jaro je tu.*

*Skřivani zpívají:
Vesna se vkročila, lalaly.*

Oldřich Damborský

Veselé Velikonoce přejí vedení obce a redakční rada.

Fotogalerie

Ples Mysliveckého sdružení

Ples SSRKH

Ples SSRKH

Maškarní ples v MŠ

Dětský karneval

Dětský karneval

Fotogalerie

Koledníci z MŠ u starosty

Předškoláci na návštěvě v 5. třídě

Před odjezdem do divadla – 2. a 3. třída

*Pátáci se rozloučili s třídní učitelkou
Bc. Janou Michnovou*

Děti z MŠ krmí zvířátka

*Děti z MŠ přinesly starostovi kreslené
návrhy k naučné stezce*

Fotogalerie

Hasičský bál

Hasičský bál

Divadýlko z pytlíčku – MŠ a ZŠ

Keramické odpoledne s rodiči – MŠ

Velikonoční dílničky – vystoupení dětí MŠ

Velikonoční dílničky v MŠ – pletení pomlázky

Úvodník

Vážený spoluobčané a čtenáři Bořetických listů,

jaro přišlo o měsíc dříve a zima v letošním roce jako by vůbec nebyla. Vždyť sněhu za celou zimu napadlo jen něco málo přes čtyři centimetry. Srážek za celé zimní období bylo minimum a začínají se naplňovat obavy zemědělců a zahrádkářů, že by se mohl opakovat na srážky chudý rok 1947. Věřme, že příroda si jako vždy s rozmary počasí poradí. Tím, že příroda se letos probudila o měsíc dříve, byli jsme nuceni i my respektovat hlas přírody a vysadit

plánované stromořadí kolem parkoviště v Kravích horách, protože stromky začínaly již rašit.

A co dále pro letošní rok připravujeme? Podali jsme žádost o dotaci na „Kompostér na bioodpad do každého domu“. To znamená, že každý rodinný dům získá od obce zdarma jeden kompostér. Dětské hřiště u bytovek rozšíříme o posilovací prvky. Po montáži těchto prvků hřiště oplotíme, abychom omezili přístup domácím mazlíčkům, hlavně pejskům, kteří rozhodně na dětské hřiště nepatří. Dále s pomocí dotací vybudujeme novou autobusovou čekárnu u nádraží. Během měsíce června, až se asfalt dostatečně prohřeje, zameleme s novým zametacím vozem v Kravích horách sklepní uličku Horní frejd a opravíme starý popraskaný asfaltový povrch nástřikem asfaltovou emulzí. S pomocí dotací vybudujeme „Naučnou stezku“. Stezka bude mít dvanáct zastavení, informačních tabulí, na kterých bude popsána historie významného místa. Žádáme znovu o dotaci na zateplení a výměnu ply-

nových kotlů v hodnotě 5 000 000 Kč na kulturní dům. V plánu máme vybudování přírodního koupaliště v trati Kůdelka. Této lokalitě se za mého mládí říkalo „Palachy“ (je to mezi Trkmankou a železniční tratí směrem na V. Pavlovice). Lokalita bývala silně podmaččená.

Z letošního roku máme za sebou již jednu třetinu a společenské organizace s pomocí obce zorganizovaly již několik kulturních akcí. Dobrá návštěvnost byla na všech pěti společenských plesech.

Právě probíhá Velikonoční výstava vín, kterou pořádá SSRKH. Můžeme říci, že pořádání výstav vín na Velikonoce má již 77letou tradici, protože první výstava vín v obci byla v neděli a pondělí Velikonoční v tělocvičně ZŠ v roce 1937.

Děkuji všem spolkům za jejich obětavou práci při pořádání kulturních akcí. Věřím, že účast občanů i turistů na jejich dalších akcích bude čím dál vyšší.

Přeji Vám všem krásné slunečné jaro, ale i dostatek deště, abychom byli všichni spokojeni.

Václav Surman, starosta

Zprávy z jednání orgánů obce

XXIII. veřejné zasedání Zastupitelstva obce Bořetice dne 28. 1. 2014

ZO schválilo:

- ad 3) Na veřejném zasedání Zastupitelstva obce Bořetice čtení pouze zkrácených zápisů z jednání Rady obce Bořetice – vybrané pouze nejdůležitější body s tím, že kdo ze členů Zastupitelstva obce Bořetice bude mít zájem, může přijít nahlédnout do celých zápisů pořízených z jednání Rady obce Bořetice na Obecní úřad v Bořeticích.
- ad 7a) Bezúplatný převod pozemku p.č. 1356/253, ostatní plocha, silnice, o výměře 3 950 m², v k.ú. Bořetice u Hustopečí, vlastníkově komunikace – Jm kraj se sídlem v Brně. Bezúplatnost je na základě vzájemnosti.
- ad 8) Obecně závaznou vyhlášku č. 1/2014, kterou se vydává nová příloha k OZV č. 1/2013 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.
- ad 9) Ceník služeb ke Smlouvě o poskytování komplexních

služeb v odpadovém hospodářství č. 0/8/2012 mezi Obcí Bořetice a firmou Hantály, a.s., Velké Pavlovice.

- ad 10) Ponechání výše měsíčních odměn neuvolněným funkcionářům od 1. 1. 2014 na stávající úrovni: místostarosta 11 000 Kč, člen Rady obce 1 406 Kč, člen Zastupitelstva obce 513 Kč, předseda komise nebo výboru 1 235 Kč, s tím, že při souběhu dvou funkcí náleží vždy ta vyšší odměna.
- ad 11) Smlouvu o poskytnutí dotace z Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod pro projekt: Inovace pro zkvalitnění výuky ZŠ a MŠ obce Bořetice včetně Přílohy č. 1 ke Smlouvě o poskytnutí dotace z Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod.
- ad 12) Příspěvek TJ Sokol Bořetice na práci s mládeží za rok 2013 ve výši 20 000 Kč.
- ad 12b) Schválilo dotaci Rybářskému sdružení Bořetice ve výši 19 200 Kč, na úhradu faktury spojenou s podáním žádosti o dotaci na vybudování cyklostezky.
- ad 13) Půjčku Římskokatolické farnosti na práci s mládeží ve výši 20 000 Kč s termínem vrácení 30. 11. 2014.

- ad 14) Schválilo vyčlenění částky ve výši 30 000 Kč v rozpočtu obce na poskytnutí příspěvku TJ Sokol Bořetice na práci s mládeží, doklady budou předloženy Radě obce a poté bude provedeno rozhodnutí.
- ad 14) Schválilo Zásady pro poskytování příspěvku TJ Sokol na práci s mládeží (podle smlouvy o spolupráci obce a TJ Sokol Bořetice) s těmito změnami: doplnit do zásad před jednotlivé rozepsané částky „maximálně v uvedené výši“. A dále změnit část věty ve znění „a kdykoliv na požádání orgánů obce předloženy s účetnictvím ke kontrole“ na znění „a kdykoliv na požádání Radě obce předloženy s účetnictvím ke kontrole“.
- ad 16) Schválilo Rozpočet obce Bořetice na rok 2014 – vyrovnaný, v paraagrafové formě – s částkou na straně příjmů 14 899 900 Kč, financování: zůstatek z roku 2013 ve výši 530 700 Kč a na straně výdajů ve výši 14 083 000 Kč, splátky úvěrů 1 347 600 Kč, tj. celkem 15 430 600 Kč s těmito změnami: zvýšení dotace ze státního rozpočtu o 500 Kč, zvýšení rezervy o částku 500 Kč; přesunuje se částka ve výši 30 000 Kč z paragrafu 3399 na paragraf 3419 – příspěvek TJ Sokol Bořetice práce s mládeží, dále se přesunuje částka 150 000 Kč z paragrafu 3639 na paragraf 3341 – pořízení přijímacích bezdrátových hlásičů.
- ad 18) Zvýšení platby za vodu v trati sklepů v Kravích horách na 50 Kč za 1 m³ od 29. 1. 2014.
- ad 18 b) Schválení pověření Rady obce Bořetice ke zrušení Mandátní smlouvy A/160/2009/ s firmou Allowance, s.r.o., Praha – výstavba kanalizace a ČOV v obci Bořeti-

ce. Smlouva bude zrušena v případě, že za zrušení nebudou žádné sankce.

XXIV. mimořádné veřejné zasedání Zastupitelstva obce Bořetice dne 11. 3. 2014

ZO schválilo:

- ad 3) Pověření pana starosty jednáním o koupi části pozemku p.č. st. 26/3, o výměře cca 500 m² v k.ú. Bořetice, včetně budovy garáží.
- ad 4) zveřejnění záměru prodeje pozemku p.č. 1151/3 – výměra 6,1446 ha, v k.ú. Bořetice u Hustopečí, firmě EVT Stavby Svitavy, s.r.o., na základě smluvního předkupního práva za cenu 41 Kč za 1 m², ostatní podmínky – účel k bytové výstavbě a nezbytné infrastruktury, 50 % ceny zaplatit do 60 dnů od podpisu smlouvy oběma, zbytek do 60 dnů od vydání stavebního povolení na zainvestování pozemků.
- ad 4a) Revokaci usnesení č. 8b) z XVIII. veřejného zasedání ze dne 16. 4. 2013 o bezúplatném převodu pozemků dle GP č. 901-1272/2012, p.č. 2498/14, p.č. 2498/15, 2498/16, vše k.ú. Bořetice u Hustopečí – „Cyklostezka, II. etapa z Jihomoravského kraje na obec pro Cyklostezku II. etapa“.
- ad 4b) Bezúplatný převod pozemků p.č. 2498/18 – 390 m², p.č. 2498/19 – 6 m², 2498/20 – 15 m² dle GP 989-17/2013 z Jihomoravského kraje na obec Bořetice.

JUDr. Jana Zemánková, místostarostka

Číslování domů

V posledních dnech můžete v okresním tisku číst reakce na rozhodnutí radnice v Břeclavi, aby hlídka městské policie kontrolovaly správné značení domů a obyvatelé toto rozhodnutí považují za šikanu. Skutečně to není šikana, jen radnice v celé ČR porušovaly zákon o obcích 128/2000 Sb., a prováděcí vyhlášku MV č. 326/2000 Sb., která řeší způsob označování ulic a ostatních veřejných prostranství. Teprve když nám klepe na dveře další sčítání lidu, domů a bytů si radnice uvědomily, že v označování domů mají velký binec a že za špatné značení domů mohou být podle této vyhlášky značně postihy. Proto začaly některé radnice urychleně vydávat své vlastní vyhlášky řešící tento problém.

A co na to historie? Již pravěký lovec si označoval svou jeskyni např. lebkou uloveného zvířete. Ve středověku se domy označovaly domovním znamením nad vchody domů, jak je

možno spatřit v historických částech měst a pak také vývěsními štíty, které označovaly profesi majitele, nebo nájemce domu. Označování domů číslem popisným bylo uzákoněno za panování osvětlené císařovny Marie Terezie. Traduje se, že jednou dlouze bloudila v kočáře noční Vídní a ne a ne najít ten správný dům s domovním znamením. Náležitě dopálená se rozhodla, „že ty baráky očísluje“. A tak se i stalo. Rozhodla se, že se domy budou číslovat pořadově a každý dům dostane své číslo popisné (numeros conskriptio). Příslušný zákon vyšel 6. února 1770 a platí dodnes. Stavení byla čísla doslova popisována (proto popisná). Číslo bylo napsáno křídou na vrata, dveře nebo omítku. Při opravách musela být čísla obnovována. Domy měly být číslovány v přirozeném sledu, jak se obcí procházelo, obvykle ve směru hodinových ručiček. Začínalo se vždy významnou

budovou, jako bylo panské sídlo, fara, nejbohatší sedlák... Některé stavby byly z číslování vyjmuty, jako např. kostely, kaple a věže např. vodárenské. Náměstí byla číslována kolem dokola. Začínalo se nejvýznamnější budovou na náměstí nebo od jednoho z rohů náměstí. Pan Ilčík z Dubňan uvádí ve své práci, že na panství Hodonínském proběhlo číslování v letech 1771–72. Kolem roku 1820 bylo prováděno zaměřování katastrů na našem dnešním okrese a na indikačních skicách je dobře znát dodržování těchto zásad. Další čísla popisná byla přidělována postupně, jak byly domy stavěny. Tak lze na katastrálních plánech snadno rozpoznat, jak se obec rozrůstala. Číslo popisné přiděluje místní úřad v obci po kolaudaci. Bez tohoto čísla nemůže být budova zapsána do katastru nemovitostí. Toto číslo má budova přiděleno trvale a nemění se. Pokud se budova zbourá a na její místo se po-

staví nová, nedostává číslo po budově zbourané, ale číslo nové, to znamená, že čím je číslo vyšší, tím je budova novější. Má-li dům více vchodů, dostává každý vchod své vlastní číslo popisné. Nečíslijí se budovy vedlejší, které náleží k budově hlavní, jako jsou garáže, stodoly, kůlny, chlévy... Stojí-li o samotě, dostávají číslo evidenční. Evidenční čísla dostávají proto rekreační objekty a na našem okrese také vinař-

ské stavby – sklepy. Sklepy dostaly čísla evidenční rozhodnutím rady. Začalo se číslovat od posledního sklepa v Zahraničí, pak Horní frejd a ostatní. Obec nechala vyrobit modrá evidenční čísla, která rozdala vinařům. Změna z čísla evidenčního na popisné není jednoduchá, musí o ní rozhodnout stavební úřad, který k tomu potřebuje kolaudační rozhodnutí, geometrický plán, list vlastnický...

V poslední době se množí protesty vinařů poskytujících služby na převádění evidenčních čísel jejich sklepů na čísla popisná. Poukazují na informaci stavebního úřadu, že údajně obec oznámila stavebnímu úřadu, že nerozhodla o číslování sklepů číslem evidenčním. Toto není pravda. Záznam o tomto rozhodnutí by se našel v zápisích z jednání rady.

Václav Petrášek

Zmizel Vám dům?

V minulém čísle Bořetických listů jste se mohli dočíst, že nový občanský zákoník zasáhl také oblast evidence katastru nemovitostí. Dovolím si na tento článek navázat se svým příspěvkem a seznámit Vás s dalšími podrobnostmi. Asi nejzásadnější změnou je návrat k pravidlu, že stavba je součástí pozemku. Co to znamená pro vlastníky staveb? Rozhodně se nemusí děsit, pokud byli zvyklí, že na výpis z katastru našli jak stavební pozemek, tak samotnou stavbu a nově už tam vidí pouze pozemek. Podle nových předpisů v takovém případě byly splněny zákonné podmínky, došlo ke splynutí stavby s pozemkem a katastrální úřad tuto změnu vyznačil. Neznamená to, že by vlastník o dům přišel. Tato změna je pouze evidenční a nezasahuje do vlastnických práv tak, že by někdo o něco přišel.

Nadále tak v katastru naleznete „pouze“ samotný stavební pozemek. Stavba již nebude v katastru evidována samostatně, ale pouze jako součást pozemku (jinak řečeno půjde o údaj či informaci o pozemku či vlastnost pozemku, chcete-li). Pokud bude někdo chtít stavbu v takovém případě prodat nebo k ní například pro banku zřídit zástavní právo, bude tak ve smlouvě činit pouze k pozemku a na stavbu se takové právní jednání bude vztahovat automaticky (aniž by ve smlouvě byla uvedena!). Pozor na takové, kteří Vás budou ujišťovat, že smlouva se vztahuje jenom na pozemek. Jestli si nebudete jistí, raději podpis smlouvy o jeden den odložte a informaci si ověřte například u advokáta. Pokud má druhá strana poctivé úmysly, jistě ráda počká.

Nikoliv všechny stavby však splynuly s pozemky. Podmínek pro splynutí je několik a katastrální úřady budou splynutí vyznačovat postupně, tak jak splnění podmínek prověří. Nebo také nevyznačí. A to v případě, kdy podmínky splynutí splněny nebudou. Třeba pokud je vlastníkem stavby jiná osoba než vlastník stavebního pozemku. Není proto třeba se obávat, že by stavba připadla „cizímu“ člověku. V těchto situacích budou pozemek i stavba evidovány v katastru nadále odděleně.

Ohledně staveb je vhodné upozornit ještě na jednu věc. Není to sice novinka, ale o to více je s podivem, že takových případů není málo. Jestliže v katastru nemovitostí naleznete údaj o stavbě „bez LV“, vězte, že taková stavba je sice katastru známa, není ovšem znám její vlastník, ani o jakou stavbu se jedná. Jak je to možné? Jednoduše proto,

že stavebník takové stavby nesplnil svou zákonnou povinnost a nepředložil do katastru potřebné dokumenty k zápisu stavby. Kromě toho, že takové osobě hrozí finanční postih, protože se dopustila přestupku, bude mít problém s takovou stavbou nakládat (možná, že někteří z Vás se již setkali s požadavkem banky, aby před poskytnutím úvěru byla nejprve určitá stavba zapsána do katastru). A to už vůbec nemluvím o převodech takových staveb, což je problematika skýtající mnohá úskalí.

Katastrální úřad v těchto případech rozesílá výzvy vlastníkům pozemků, na kterých takové stavby „bez LV“ stojí, aby si věci dali do pořádku. Je vhodné na takovou výzvu reagovat a splnit si své povinnosti. Když už pro nic jiného, alespoň z důvodu vyhnout se oné pokutě.

V minulém čísle Bořetických listů jste se také mohli seznámit se službou sledování změn, kterou katastrální úřady poskytují. Většina občanů za poplatek 200 Kč získá informaci o každém pohybu s jejich nemovitostmi. Nové předpisy sice ukládají katastrálním úřadům znatelně více informačních povinností vůči dotčeným osobám, službu sledování změn lze však vřele doporučit. Výše poplatku vzhledem k hodnotě majetku, který si takto ohlídáte, bude jistě mizivá.

V této souvislosti si dovolím upozornit, že existují i soukromé služby, které Váš majetek v katastru hlídají. V těchto případech se však zajímejte, za co u takové služby platíte, abyste marně nespolehali, že taková služba Váš majetek ochrání (Většina těchto služeb je pouze informačního charakteru, tak jako služba sledování změn. Případné kroky k přímé ochraně – námitky či žaloby jsou na Vás).

Na závěr bohužel musím uvést, že od nového roku je třeba se při zápisu do katastru obrnit trpělivostí. Pokud jste byli zvyklí na zápis do týdne, v lepším případě i méně, můžete na to zapomenout. Lhůty provádění zápisů na katastrálních úřadech, zejména podle smluv, se prodloužily. Jednak katastrální úřad nesmí zápis provést dříve než za 20 dnů od podání (s dřívějším zápisem tedy rozhodně nepočítejte), jednak katastrální úřady od počátku roku bojují s nárůstem obsahu jejich pracovních povinností. Lhůta vkladových řízení se proto aktuálně pohybuje za hranicí zákonem předpokládaných 30 dnů.

Mgr. Petr Zemánek

Co je to zkratka RÚIAN

Je to program, ve kterém se centrálně (z celé republiky) shromažďují data o evidenci adres a nemovitostí. Vkládat data do programu můžou jen některá vybraná pracoviště např. stavební úřady. Taktéž nahlížet do programu mohou pouze vybrané instituce, např. živnostenský úřad, policie ČR, statistický úřad. Zkratka znamená „Registr územní identifikace adres a nemovitostí“. K zápisu nemovitostí, čísla popisného a čísla evidenčního vyžaduje RÚIAN doklad o stavbě např. kolaudační rozhodnutí. Bez úředně ověřeného dokladu o stavbě nelze zápis stavby v programu RÚIAN provést. Kdo ně-

kdy vyplňoval formulář v elektronické podobě, dobře ví, že pokud nevyplní veškeré povinné údaje do příslušných okýnek, program nedovolí zápis uložit.

Obec Bořetice má dvě řady čísel. Jednu řadu pro rodinné domy a budovy určené k bydlení. Zde OÚ přiděluje čísla popisná. Pak druhou řadu, do které se zapisují sklepy a budovy sloužící k rekreaci. Tyto stavby jsou převážně v lokalitě Kraví hora, ale některé se nachází i v intravilánu obce. Takovéto stavby mají přiděleno číslo evidenční.

Obecní úřad v minulosti přidělil sklepům v Kraví hoře evidenční čísla. Tím jsme získali celkem přesný počet

sklepů v obci. Sklepy dostaly pouze smaltovanou cedulku s číslem a žádný jiný záznam o stavbě se neprovedl. A to ani v katastru, ani v RÚIAN, který tehdy ještě neexistoval. Číslo evidenční se přiděluje i stavbám, které nevyžadují stavební povolení ani ohlášení a mají výjimku.

Majitelé sklepů se nemusí obávat, že OÚ bude přidělovat nová evidenční čísla sklepů. Čísla zůstanou stejná jako doposud. V lokalitě KH obec neplánuje přidělovat čísla popisná, která se v letech 2004 – 2006 v KH přidělila některým stavbám.

Václav Surman, starosta

Nový občanský zákoník... a vlastník neznámý

V nadpise uvedený pojem vlastník neznámý mocně cloumá v posledních dnech hlavně mediálním světem. A média jsou, jak je všeobecně známo, mocným prostředkem, který zanechává v našem myšlení hlodavé otázky – nezapomněl jsem na něco, neudělal jsem něco špatně? Neleží někde zrovna pro mě schovaný nějaký milion nebo alespoň statisíc? Pokusím se Vám ve zkratce vysvětlit, co nám to vlastně ta média podsouvají a jak hodně a pro koho je to důležité.

V katastru nemovitostí, a to i na katastrálním území Bořetic u Hustopečí jsou evidovány údaje o osobách, které nejsou dostatečně identifikované, a zpravidla se jedná o údaje převzaté z předchozích evidencí (v pozemkových knihách a listinách, podle kterých se vkládala věcná práva do těchto knih, nejsou nabyvatelé a převodci označeni dostatečnými identifikačními údaji, třeba adresou a datem narození, ale například pouze jménem, příjmením a identifikačním označením např. syn domkaře v Bořeticích nebo syn kováře v Bořeticích atp.). Při zakládání evidence nemovitostí se k takto evidovaným nemovitostem nikdo nepřihlásil, protože buď se nepřišel při šetření starých evidencí za pracovníky, kteří jej prováděli, do dokladů podívat, nebo přišel, ale se zapsaným jménem a příjmením svou osobu nijak neztotožnil. Takovýchto neúplných zápisů je v rámci celého katastru víc než 150 000.

A nový občanský zákoník a nový zákon o katastru nemovitostí na tyto situace pamatuje a snaží se je řešit. Český úřad zeměměřický a katastrální předá údaje o takto evidovaných vlastnicích nemovitostí Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových a ten má přesně stanovený postup, jak se seznamy zacházet, jak je zveřejnit, aby si vlastníci nebo právní nástupci vlastníků mohli najít nemovitosti, které by jim mohly vlastnický připadnout, a mohli prokázat a doložit, že to jsou právě oni, kterým tyto nemovitosti patří.

A to je to, o čem se v současné době v televizi i v tisku tak halasně mluví. Přitom způsob ztotožnění žadatele se zapsa-

ným vlastníkem na základě předložení dokladů nebo dodatečného projednání pozůstalosti po zemřelém existovalo i podle předpisů platných do konce roku 2013. Žádná lhůta však nikoho netlačila k tomu, aby se podíval, zjistil a učinil patřičné kroky. Nový občanský zákoník zavedl desetiletou lhůtu, po kterou má možný vlastník právo, nikoliv povinnost, dát si své majetkové poměry k nemovitostem evidovaným v seznamu do pořádku. Jestliže vlastník své právo v této lhůtě nevyužije, připouští nový občanský zákoník, že i nemovitou věc lze opustit a stát ji převezme do vlastnictví.

Chtěla bych tímto článkem jen trochu mírnit rychlost, s jakou se občané snaží pátrat v těchto seznamech a zjišťovat, co by je to stálo, kdyby udělali všechny kroky, aby určitý pozemek přes několik zemřelých zdědili, a za kolik by jej potom případně mohli zpeněžit, kdyby to byl třeba pozemek určený územním plánem k výstavbě. Předně lhůta, která běží, je desetiletá – začala běžet 1. 1. 2014, a to zpeněžení může být někdy danajský dar. Sama jsem něco podobného před pár lety dělala, kdy jsem prokazovala, že šlo o mého předka, uhradila jsem několik plateb za projednání dědictví, nějakou daň, znalecký posudek a když jsem tuto polovinu pozemku prodala spoluvlastníkovi druhé poloviny a podělila se s ostatními právními nástupci (sourozenci, bratřenci atd.) o výtěžek, po odečtení všech nákladů celé té mašinérie, dostalo se nám každému asi tisíc korun, tedy částka, která absolutně nebyla úměrná námaze, kterou jsem musela vynaložit, a času, který jsem s tím strávila. Takže ano, může se stát, že některý z těchto pátráčů nějaký ten milion vydělá, ale bude to spíš tak časté, jako vyhrát milion v loterii, naprostá většina bude mít daleko méně než milion nebo možná na celé dokazovací a pátrací akci ještě prodělá. Tím nechci případné zájemce odradit, jenom si dovolím znova zopakovat, že to nemusíte zjišťovat ještě letos, ale pěkně v klidu – máte na to celých deset let.

JUDr. Jana Zemánková

Kolik Bořetic je v ČR

Skutečně nejsme jediné Bořetice v ČR. Jen naše Bořetice a ještě jedny jsou samostatné obce. Dvoje Bořetice jsou součástí jiných obcí. S Bořeticemi, které jsou součástí obce Neustupov v okrese Benešov, naše obec udržovala kontakty a jejich delegace navštívila naši obec. Všem se dříve posílaly BL. Zda s nimi ještě udržujeme kontakty, nevím.

Obce nebo části obcí s názvem Bořetice:

Bořetice	Jihomoravský kraj, okres Břeclav
Bořetice	Kraj Vysočina, okres Pelhřimov
Bořetice	součást obce Červené Pečky, Středočeský kraj, okres Kolín
Bořetice	součást obce Neustupov, kraj Středočeský, okres Benešov

Václav Petrásek

Převod obecního majetku na SSRKH

Bořetický občan, člen některého z dobrovolných sdružení v naší obci zatleská tomu, když obec přispěje dotací na činnost jeho společenské organizace. Současně okamžitě srovnává, zda oproti příspěvku druhé organizaci to není málo. Jen si představte tu rozpolcenost, když aktivní „kravihorec“, bývalý dlouholetý hasič a současný fotbalový funkcionář, který si včera koupil rybářský lístek, začne porovnávat...

Ale to je fikce.

Realitou je, že 28. ledna t.r. schválilo Zastupitelstvo obce smlouvu o prodeji malé části obecního majetku Kravihorské republice. Konkrétně se jedná o 139 metrů pozemků za 400 Kč, dvě stavby (tzv. obecní sklep a veřejné WC) ve velmi dobrém stavu za

600 Kč a pozemek pod jednou z nich za 780 Kč.

Už na první pohled se jedná o symbolické ceny, které musela obec pro případnou kontrolu řádně zdůvodnit. Přesto se ozvaly nespokojené hlasy. Možná si myslí, že převod měl být zcela zdarma.

Každý Bořečák ví, jak vypadají bývalý obecní sklep a veřejné záchodky v Kravích horách, a ten, kdo v poslední době kupoval alespoň kozí chlívěk, dokáže velmi hrubě odhadnout jejich hodnotu. Proto také kupující strana souhlasila, že zaplatí poplatky za znalecké posudky, případné převodní daně a správní poplatky za převody. A proto také prodávající strana, tedy obec, dala do smlouvy bod, že tento majetek před případným prodejem třetí osobě musí být nejprve nabídnut

obci, a to za stejnou cenu jako ho získal současný vlastník. Nejsou tedy na místě řeči o tom, že obec se nemovitostí zbavila, aby neměla náklady na jejich údržbu.

Prodej se uskutečnil v zájmu dalšího rozvoje Kravihorské republiky a tato s ním souhlasila. Při převodu nemovitosti totiž nestačí jen jeden, který se chce nemovitostí zbavit. Musí být také druhá strana, která za dohodnutých podmínek nemovitost do svého vlastnictví přijme.

A to v tomto případě naplněno bylo. Kdyby nemovitost Kravihorská republika za symbolickou cenu nechtěla, mohla ji obec prodat jinému zájemci za cenu tržní. Celé je to po řádném zdůvodnění v pravomoci zastupitelstva obce.

místostarostka JUDr. Jana Zemánková

Pomoc obce bořetickému fotbalu pro letošní rok

Zásady pomoci bořetickému fotbalu ze strany obce vymezuje smlouva mezi TJ Sokol a Obcí Bořetice z 30. 5. 2012.

Výši prostředků na rok 2014 pak projednalo Zastupitelstvo obce 28. 1. 2014.

Na dotaci pro TJ Sokol se plánují následující prostředky:

úhrada elektřiny a vody	75 000 Kč
pro práci s mládeží	30 000 Kč
pro nákup přenosných bezpečnostních branek	40 000 Kč
pro praní dresů a podobné služby	25 000 Kč
péče o hřiště (provzdušnění, hnojení trávníku)	18 000 Kč
oprava drobných závad	neurčeno

Celkem vyčleněno pro dotaci TJ Sokol minimálně	188 000 Kč

Mimo to obec při sečení trávníků, zavlažování a dalších pracích s údržbou vykoná od dubna do konce října sumu práce, která například za rok 2013 dosahovala plného zapojení jednoho přepočteného pracovníka.

Pro srovnání – v roce 2006 měla TJ Sokol v soutěžích A mužstvo, B mužstvo, dorost, starší žáky, v roce 2007 A mužstvo, B mužstvo, dorost, starší i mladší žáky, v letech 2008 a 2009 A mužstvo, B mužstvo, dorost a starší žáky, v letech 2010 a 2011 měla A mužstvo, B mužstvo a dorost. V roce 2012 měla v soutěžích pouze A mužstvo. V těchto letech se obec na údržbě areálu pracemi nepodílela a sportovci čerpali maximálně 200 000 Kč na rok. Od roku 2013 doposud hrají dvě mužstva (A mužstvo a dorost).

Závěrem je třeba zdůraznit, že finanční pomoc obce je určena především pro udržení a navýšení sportovního organizovaného i neorganizovaného vyžití bořetické mládeže.

Ing. Petr Zemánek

Kravihorci mají obavu

Kravihorští vinaři neustále v těchto dnech sledují zprávy z řádění tajfunu Haiyan na Filipínách. Sledují je proto, že v této oblasti mají své přátele, vinaře Ing. Lianu Hrabálkovou a Ing. Ludvíka Šlancara. Mimo propagaci našich vín v Číně, na Filipínách a v celém tomto prostoru, provádí kontrolu zastupitelských úřadů Kravihorské republiky. Nejlépe pracující konzulát této samozvané vinařské republiky je právě na Filipínách, a ten při svých cestách pravidelně navštěvují. Konzulát je otevřen na ostrově Santa Cruz v malé rybářské osadě. Konzulkou je tam jmenována slečna Scheryl Paig, která také již několikrát navštívila Kraví horu a byla zde

jmenována zastupitelkou v této oblasti a dokonce tvořila v loňském roce doprovod oficiální konzulce Filipín v ČR, paní Evelyn D. Austria-Garcia na Kraví hoře. Naši přátelé nám kontrolní služby na konzulátech na Dálném východě provádějí již několik let a dělají také přípravy na otevření zastupitelských úřadů na Tchajvanu, v Číně a Jižní Koreji. Jmenovaní přátelé vinaři se nám naposled ozvali minulý týden právě z Tchajvanu a od té doby nemáme o nich žádné zprávy. Věříme však, že jsou v pořádku a že řádění tajfunu Haiyan je na Filipínách nezastihlo.

Václav Petrásek

Reakce na článek

Vážený pane prezidente na furt, velmi nás potěšila Vaše obava o zdraví naše a o zdraví a život pracovníků konzulátu SSRKH na Filipínách uveřejněná v Novém životě dne 21. 11. 2013. V době, kdy východní část Filipín ničil tajfun, byli jsme na pracovní cestě v Hong Kongu, Indonésii a Singapuru. Ani jedno z těchto míst nebylo tajfunem zasaženo, a tak se jednání o zřízení konzulátů v těchto částech světa vyvíjela velmi dobře. Připraveno je zastoupení na Bali v městě Kubu, dále jednáme o zastoupení v Hong Kongu. Pů-

vodní úmysl vybudovat konzulát i v Singapuru jsme zatím museli odložit, protože potenciální konzulka bude měnit místo svého působení. Co se týká naší honorární konzulky na Filipínách, slečny Sheryl Paig, tak našťástí sídlo konzulátu je na západním ostrově Filipín – Palawanu, který nebyl tajfunem zasažen v takové míře. Ztráty konzulátu jsou pouze materiální, a to: jedna kokosová palma (našťástí většina ořechů šla využít), osm banánovníků – banány ihned po pádu stromů odcizily všudypřítomné opice, část zeleni-

nové zahrady zásobujících konzulát (zničeny zelené fazolky, rajčata a část keře s chilli papričkami). Sídlo konzulátu poničeno nebyla a konzulka, která v té době byla přímo v sídle, je také v pořádku. Slabší psychický otrěs utrpěli oba služební psi – Happy i Maruška, kteří se nacpali konzulce pod postel a vylezli až na základě hmotného jedlého úplatku. Vlajka Svobodné spolkové republiky byla včas snata a uložena do bezpečí.

Ing. Liana Hrabálková,
marketingová ředitelka,
Vinařství Ludwigo s.r.o.

Z historie Svazarmu – minikáry

„Minikáry. Co to je? Asi malé motokáry!“, řekne si většina z těch, co něco ví o motoristických sportech. Návy jsou si velmi podobné.

Motokáry mají motor, jezdí po vytyčeném okruhu a po odjetí určeného počtu kol cílem projede vítěz závodu. Minikáry motor nemají a závodí se na nich jízdou na čas z kopce. Buď musí absolvovat slalom, nebo se kopec pouze sjede. Slalom je tvořen zelenými a červenými bójkami, které se musí projet správně – vynechání bójky znamená diskvalifikaci v dané jízdě, sražení bójky zase časovou penalizaci. Závodní jízdy jsou dvě nebo tři a vítězem se stává jezdec s nejrychlejším časem. Výsledný čas měří fotobuňka a rozdíl v časech bývají i setinové! Jakákoliv chybička tedy znamená ztrátu cenného umístění.

Další zásadní rozdíl je v tom, že minikáry řídí převážně děti ve věku 6–19 let. Říkám převážně, protože po dětech dostanou občas příležitost i jejich tatínci a maminky v závodě veteránů. Tyto závody jsou opravdovým zpestřením na konci závodního dne.

Proč zde mluvím o tak podivném sportu? Inu proto, strana 10

že i v našem kraji se minikáry jezdily, a to velmi úspěšně přímo pod hlavičkou Svazarmu Bořetice.

S minikárami jsem se seznámil na jaře roku 1983. V nedalekém Kyjově pořadali závody minikár pro děti. Tak jsem vzal své dcery a vyrazili jsme na výlet. Závody se nám líbily, koupil jsem první minikáru a s dcerou Janou jsme vyrazili na pár tréninků a poté na první závod.

Začátky nebyly lehké. K tréninku byl vždy zapotřebí kopec s asfaltovým povrchem, pokud možno bez děr a v místech, kde byl minimální provoz – k tréninku se totiž využívala celá šíře vozovky. Naší první tréninkovou dráhou byla cesta od Vrbice směrem k vrbeckému zemědělskému družstvu. V době, kdy jsme začínali, jsme neměli dostatek plechovek, a tak jsme si jako bójky stavěli hroudy hlíny. Stávalo se, že nám projíždějící řidiči hroudy přejeli – někdy dokonce i úmyslně. Časem jsme začali trénovat na prudších kopcích – čím prudší kopec, tím rychlejší jízda – například na kopci u vrbeckých Ochozí, na polní cestě z Vrbice do Velkých Bílovic a podobně.

Minikáry neměly motor, a tak naši závodníci museli

káry k tréninkové dráze z domu sami dotlačit a po odjetí tréninkové jízdy i sami vytlačit zpět nahoru k další jízdě. Toto bylo časově i fyzicky velmi náročné, a tak jsem brzy vyrobil tahací ocelové lano s oky, na které se káry za cílem zahácky a já je na kopec vytáhl za motorkou (Jawa 350). Stejným způsobem se káry tahaly na start i na závodech. Jen lano bylo mnohem delší s více oky a tahal je nahoru traktor.

Minikára je nízké čtyřkolové vozítko osazené účinnými brzdami. Každá minikára, která se měla zúčastnit závodu, musela splňovat předepsané technické parametry, které před závodem kontrolovali techničtí komisaři. Dbalo se i na bezpečnost jezdce, který měl v povinné výbavě přilbu s plexisklem nebo brýle a rukavice. Naše první minikára neměla nejlepší jízdní vlastnosti, a proto jsem postavil minikáru podle vlastního návrhu, a časem k ní přibýly ještě další tři.

Závodníci byli rozděleni podle věku do šesti kategorií chlapeckých, dívčích i smíšených. Závody se jezdily jak na okresní úrovni, tak na úrovni krajů a ti nejlepší se účastnili i mistrovství republiky.

Jako první začala závodit dcera Jana. K Janě se postupně přidali její sestry Blanka a Šárka a Martin Válek z Vrbice. Minikárový kroužek se časem rozrostl i o další závodníky: Soňu Bukovskou z Vrbice, Josefa Padalíka a Tomáše Šťavíka z Bořetic, Milana Horáka a Kateřinu a Kamila Konečné z Hustopečí.

Členové našeho minikárového kroužku spolu s členy bořetického Svazarmu uspořádali v roce 1986 okresní přebor v nedalekých Hustopečích, v letech 1987 a 1988 Jihomoravský krajský přebor, který se jel na trati mezi Vrbicí a Bořeticemi, a v roce 1989 krajský přebor na trati z Vrbice do Kobylí. Při organizaci těchto závodů nám vždy ochotně vypomáhali členové Svazarmu, pánové Petrásek Bohumil, Petrásek Josef, Kadlec Jan, Minařík Ladislav, Lůbal Antonín, Hlavňovský Josef, Horáček František a mnoho dalších. Také je potřeba vyzvednout spolupráci s JZD Rovnost. Tehdejší předseda, pan Stanislav Pazderka, nám na tyto závody vždy zajistil pojízdnou dílnu s mechanikem p. Vratikem Grégrem a dva traktory, které tahaly káry zpět na start, i spoustu věcných cen.

Kroužek ukončil svou činnost v roce 1993. Za těch deset

let, kdy jsme každé jaro a podzim objeli spousty závodů, jsme dosáhli i mnoho úspěchů. Nejlepší byly sestry Surmanovy. Postupně se staly okresními i krajskými přebornicemi, zúčastnily se také republikového Poháru vítězů pohárů ve Vrbně pod Pradědem a kvalifikovaly se i na mistrovství České republiky a federativní republiky, kde se umístily vždy do desátého místa. Na některých závodech byla dokonce bedna pro vítěze jenom jejich.

V 80. letech, tj. v dobách největšího rozkvětu tohoto sportu, se závodů účastnilo i 120 závodníků z celého kraje. A tímto sportem začínala celá řada později úspěšných závodníků v motokárách, rally či podobných sportech. Pro děti byl tento sport velmi přínosný v tom, že již v raném věku znaly pravidla silničního provozu, získaly spoustu technických dovedností – káry si postupem času na závod připravovaly samy, uměly zvládnout smyk, věděly, co znamená jízda na mokré vozovce. V neposlední řadě získaly i spoustu známých a přátel po celé jižní Moravě.

Na přelomu let 80. a 90. počet aktivních závodníků počítal cca 800, počet závodů v republice přesahoval v průměru devadesátku a v jeden den se několikrát v republice jelo i osm závodů najednou. Po roce 1993 se však změnila podmínky financování tohoto sportu, který byl sponzorován ze strany Svazarmu, pravidla se začala přizpůsobovat evropským pravidlům, se závoděním skončily silné ročníky dětí narozených v 70. letech a nové děti již nepřibývaly. Dnes se minikárovým sportem v České republice zabývá asi 30 jezdců.

Tento sport tedy v podobě, v jaké jsme ho znali my, již neexistuje. Úplně však nezanikl a pokračuje dál, i když nyní již v jiné podobě a ne v takové obsazenosti, v jaké býval.

Zdeněk Surman

Strýc Pazderkuj vzpomínajů (závěr)

Tak potřetí a naposled. Vynecháme vína růžová a dáme si červené. Z té neveselejší bečky.

Potkal jsem jednou našeho dědu Cyřila a ze slušnosti se ptám:

„Tak jak se máš, dědečku?“

„Ále, stojí to za pendrek. Už možu enom červený.“

Červené víno je skutečně k našemu organismu vlídnější. A také, jak všichni vědí, je zdravější.

„Slyšela sem, že je dobré na krvinky“, říkala jedna paní.

A ta druhá odvětí: „Já zase slyšela, že dokáže roztahovat cévy.“

A já na to pořouchle: „Milá paní, kdyby jenom cévy!“

Červená vína jsou také v našem regionu úspěšnější. Jsou hustá, s vysokým extraktem, chutí do višně, rybízu, lesních plodů až do sušených švestek. Jsou také nejvhodnější k archivaci. Po pěti letech pod kantýřem sleduješ, jak jsou jejich chutě a buket stále harmoničtější a i po deseti letech se vína znalý člověk jenom olizuje.

19. Příběh frankovkový

Kdysi nejrozšířenější odrůda na Moravě. Často je chuti tvrdé, říkáme, že drhne. Kyselinky a tříslovinky z ní dělají takové tvrdší, ohnivě víno, jako divoká černoooká jižanská děvčica. Chuťové spektrum má široké, pikantní. Od višně přes lesní plody až do zralých malin.

Legenda o bílovské frankovce vypráví barvitě o cestě vinných prutů z francouzských zemí až do Bílovic a přes kopec pak do celého regionu včetně Kobyly.

Legenda však obsahuje jednu velkou chybu. Připustíme, že ona krásná mladá děva na voze s obchodníky přivezla vinné pruty z francouzské země zrovna právě do Bílovic. Ale až osázela celý Hradištěk a překročila kopec severně na Vrbici, nemohla se stočit do Kobyly. Každý rozumný člověk by přece z vrbeckého kopca šel úvozovou cestou do Bořetic a tam osázel úrodné jižní stráně nad jezerem.

Ten večer jsme pili u Fanoša ve sklepe jenom Frankovku. Byla nádherná a snad mě i hlavu zmámila. Nevím, proč právě Frankovka má na mě takový vliv. Snad je to tou tajemnou vůní na patře,

kteří ani jméno nedokážu dát, ale ta její skrytá divokost mě vždy dostane.

Už bylo pozdě. Povídám Fanošovi: „Už to stačilo. Idu dom.“

Vzal jsem kolo a jel. Od Kraví hory dolů vede úzký betonový chodník a vedle něj byla tehdy hluboká úvozová cesta hustě zarostlá šípkovým keřem.

Najednou mi ta Frankovka zašeptala do ucha:

„Přece nejsi sračka. Snáď bys nebrzdil?“

A já jsem nedbal na to, že je tma a nemám na kole světlo. Šlápl jsem do pedálů a za chvíli jsem měl první kosmickou rychlost. Právě v tom největším švuňku musela ta Frankovka nějak zařídít, že jsem naráz viděl ty chodníky dva. A já si asi nevybral ten správný. Nevím, co se stalo, ale měsíček začal být chvíli nade mnou, hned zas pode mnou, svět se se mnou zatočil a já šípkou zajel do šípkového keře.

Až se vše zastavilo, začal jsem počítat škody. Zjistil jsem, že jeden mocný trn mi podpírá víčko. A druhý, stejně mocný, že mám zasunutý v nose a chce se mě strašně kýchnout.

To je ta Frankovka. Je rodu ženského a tak někdy může být i potměšilá.

20. Příběh svatovavřinecový

Bůhl ví, odkud se k nám ten vavřineček dostal. Vždyť ho pěstujeme jenom my, v Rakousku a Německu. Jinak nikdo.

Je to takové krásné víno, laskavé chuti do višně až do povidel. Temně husté barvy. Mám ho rád i pro to jeho jméno. Z večera mu říkáme Svatovavřineček. Kolem půlnoci „ty můj Vavřinečku“ a nad ránem – „ty Vávro, tys mě zase dal“.

Kdybych měl uctít vzácnou návštěvu naším vínem, byl by to právě vavřinec.

Před léty k nám do sklepa přijela nějaká zemědělská škola. Mezi studenty děvče, které právě vyhrálo Miss Česká republika. Mezi spolužáky obdivovaná a obletovaná holka. Jak jsem jim začal plnit košťovačky vínem, povídá ta slavná Katka: „Já, prosím, nepiji. Já jsem abstinentka.“

A já na to: „To se nestydíš. Taková mladá a hezká holka. Chceš, aby ti to

zostálo?“

Byl to z mé strany samozřejmě žert, ale Miss to asi vzala vážně. Snažila se vyrovnat spolužákům a začala veselé pít, tehdy populární červené víno.

Pak jsem holkám pustil diskotéku. Kroutily se na place, jako když se „nechtačky“ chytneš elektriky, zatímco já a jejich profesor jsme se zašili a vesele popíjeli o závod.

Už jsme byli i trochu lízlí, když přišla jedna studentka a říká mu tiše: „Pane profesore, Katka zvrací krev.“

„Ale, kdeže krev“, uklidnil ji hned profesor. „To není krev. To je jenom vavřineček.“

Tak dopadla slavná Katka, v pití netrénovaná abstinentka.

21. Příběh modrorulandský

Toto rubínové víno pochází z Francie a bylo prý vyšlechtěno již v antice.

K nám ho přivezl otec vlasti, císař Karel IV., král český a císař svatě říše římské. V Bořeticích ho pěstujeme od 70. let 20. století a říkáme mu Modrá Burgunda. Je to víno vysoké kvality, pikantní a extraktivní.

„Vezmi si kolo a kup v obchodě knezdu“, volala na mě moje žena. „Uvařím ti křenovku, když si poslední týden byl tak hodnej.“

Poznámka mužské části redakce: Autor má velké štěstí, protože někteří tuto větu z úst své ženy neslyšeli 30 let.

Koupil jsem knedlík, ale už u pokladny mě nešťastnou náhodou přepadla nepřekonatelná chuť na decánek červeného.

„Skočím si do sklepa. Dyť budu hned zpátky. Su přece na koli a doma řeknu, že u pokladny stála fronta.“

Přijel jsem pod Kraví hory a další nešťastnou náhodou stál ve dveřích svého sklepa Fanoš a měl kalné oči. Ten pohled moc dobře znám.

„Ná, tak pod' si zavdat.“

„Nemožu, Fanošu“, povídám. „Za prvé mě moja žena přísně zakázala se s tebou kamarádit, protože to dycky špatně skončí. A za druhé nečum ve dveřích a běž natahnout té tvoje vyhlášené červené burgundy. Snáď to žena nepozná. Řeknu jí, že jsem pichl kolo.“

Tak jsme popili první až desátý decánek a na milou knedlu jsem zapomněl.

Pane Bože, bliklo mě v hlavě.

„Dyť já už musím jít. Dyť mám v kabli knedlu.“

„Nikde nepudeš“, nesouhlasil Fanoš. „Snáď si nemyslíš, že mě tu necháš samotného.“

Načež zamknul a klíče vyhodil ven z okna. A tak smíření s osudem jsme propili celou noc až do rána. To už Fanošova hlava klinbala po stole a já jsem měl hlavu v okýnku presůza a vyhlídal, jestli půjde někdo kolem.

Abych mohl říct: „Tetičko, nemohla byste mě podat henkaj ten klíček. Mě vypadl, když jsem zavíral dveře od sklepa.“

„Sviňo ožralá“, odpověděla mi první dobrá žena jdoucí okolo a šla dál.

Když jsem se konečně dostal domů a otevřel dveře, hned jsem cítil velice dusnou až radioaktivní atmosféru. Ani pes se mnou nechtěl mluvit, natož potom žena.

Tak jí povídám. „Tož, nemrač se. Já za to nemožu. To mě ten Fanoš zasej k hříchu navedl. Já jsem se hrdinně bránil, ale nešťastně náhodou sem zasej podlehl.“

22. Příběh vína zvaného cvajgl

Dlouho jsem nevěděl, proč se ta odrůda jmenuje právě Zweigeltrebe. Slovníků jsme měli plnou kuchyň, jak dychtivě jsme název překládali. Až jsme se dozvěděli, že ho v Rakousku vyšlechtil dr. Zweigel. Tam je doma, ale oblibu má i u nás. Je to kříženec Frankovky a Svatovavříneckého, s chutí především vavřince. Cítím v něm višně až do sušených švestek.

Lidé se mě ve sklepě často ptají, jak se vlastně to víno pije. Přiznám se, že jsem v rozpacích, neboť sto lidí sto chutí. Tak aby řeč nestála a já zachoval dekorum, radím jim různě a chytře: „Pij tak, jak ti narostla huba“, nebo: „Pro mě je největším uměním vypít dva litry, aby to moje žena nepoznala“. Také rád přidávám, jak je důležité játra trénovat pravidelnou konzumací vína, neboť jen tak se člověk naučí alkoholu odolávat. A že nejlepší na trénink je právě zweigel, kterého játra snesou snad kýbl.

Sranda ovšem nastane, když do skle-

pa přijde ryzí abstinent.

To přijela parta z Litvínova. Byla právě burčáková sezóna. Byli bujaří, veselí, tancovali, zpívali, vískali, když někdo zakopl a celá grupa upadla.

Všichni vstali a smáli se, jenom jedna holka ne. Ležela a jenom mrčela.

Manžel s ní třepal, ale ona nic. Tak jí dali rychle do auta a odvezli do nemocnice. Nechali si ji do rána na pozorování. Ráno jsem jel pro ni s jejím manželem a nedalo mě, abych se nezeptal: „A doktore, jaká je, prosím, diagnóza?“

„Otrava alkoholem“, odpověděl ten dobrý muž.

„To má za trest, že je abstinentka“, přidal se manžel, „já ji furt říkám, že má trénovat.“

A tak dopadla jedna abstinentka z Litvínova. Prožila kouzelný večer, plný čarovných snů, na kapačkách ve špitále.

23. Příběh dornfeldrový

V současnosti se vysazuje mnoho nových odrůd. Tradice nás už tak pevně nesvazuje. Mezi stále ještě vzácné odrůdy patří i Dornfelder. Ultra temné, husté víno. Málo kyselin, zato trpkého třísla víc než dostatek. Dává nádherné harmonické víno.

„Mladí lidi bývají často divocí. No možu si to dovolit. Nemajú, kdo by je krotil. Zato až se ožení! Běda! Škoda mluvit. Za deset korun to každému rozmluvím. Ono každá ženská je před svatbou ňuňu ňuňu. Chlap chodí jak omámený, enom ten předsvatbový průjem mu lehce naznačuje, co ho čeká. No a jak se upíšeš, hnedkaj začne ženská zkoušet terén. To bys měl udělat. Pro to dondi. Aj uklízet bys mě měl pomoc. A když budeš hlúpej, tak začneš aj věšat firhánky, piglovat prádlo a snáď aj kójit. Dyž se nešťastně náhodou trochu lízneš, je v baráku atmosféra hustá, že by se dala krájet. Zato svobodnej kluk. Ej juch.“

A který starý vinař toto řekl?

No všetcí!!!“

Neměl jsem ve sklepě vodu. Tak jsem si dal na půdu nad presůzem nádrž a vodu jsem svedl dolů. Na půdě byl běžný nepořádek, lépe řečeno bordel. V rohu třeba ležela hromada staré skelné vaty. Tě šedé, strašně kousavé. Nádrž byla malá a sem tam potřebovala dolít. Jak jsem tam pozdě večer šel, světla ne-

maje, zastihl jsem tam nechtačky dva v té skelné vatě, zrovna byli v nejlepším.

Řeknu vám, ten Dornfelder může někdy drhnout, ale ta vata tenkrát drhla určitě víc.

24. Příběh portugulový

Portugálek jsme u nás pěstovali snad od věků. Lehké červené víno, málo kyseliny, rubínové i tmavší barvy. Když dozraje na svých dvaadvacet, voní jemně a květnatě.

Vinohrady se vysazují a klučí podle potřeby i doby. Naši rodiče jako mladí vinaři si je vysazovali do sponu 80 centimetrů. Takzvaně na motyku. Tehdy se vše dělalo „ručo fučo“. Dnes je rozpon řádků až tři metry a traktory jezdí vinohradem jak autobusy. Vstoupili jsme do EU a začali rychle vysazovat vinice. Abychom v republice dohnali tradiční výměru.

I dotace byly. Výsadba vinohradu je ale pořád poměrně drahá a nemůžeš ho pak jen tak „mírnyx týrnyx“ měnit.

Bylo nás ve sklepě hejno a zrovna jsme se na toto téma bavili. Když se jeden šohaj zeptal: „Chtěl bych si nasadit portugal, tak jak míval můj tata. Ale, strýcu, věcí nevím, kolik si ho mám vysadit!“

Protože za zeptání nic nedáš, dostal odpověď: „No kolik?“, povídám. „Já myslím tolik, kolik stačí okopat tvoja žena.“

Mladším bude možná třeba vysvětlit, že dřív byla práce na vinici přirozeně rozdělena a to bez ohledu na emancipaci. Na práci mužskou a práci ženskou. Ženy a odrostlá děcka dělaly obvykle ty práce méně důležité, jako je kopání. Chlapi dělali ty práce nejtěžší, jako je stáčení a kontrola vín.

Chlapi někdy museli pracovat i do rána. A byla to práce namáhavá a také zdraví škodlivá. A takové rozdělení bylo někdy i užitečné.

„Dyž ti baba zanášá, přidej ji míru vinohradu a ono ju to přejde.“

Dneska už je to jenom folklor, silácké chlapské řeči. Ale něco pravdy na nich je. Nejtěžší prací vinařů je dnes účetnictví a ostatní papíry.

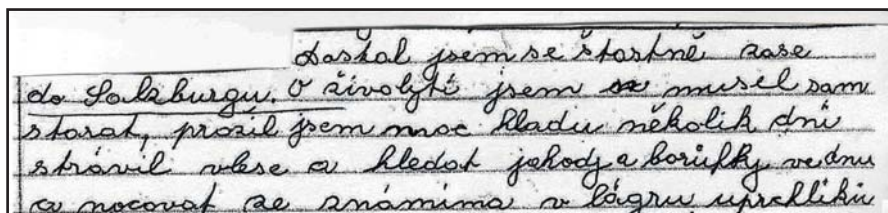
A zase dělají obyčejně ženské.

I. Pazderka
(redakčně zkráceno)

Z dopisů a vyprávění bořetického rodáka Josefa Jachima

Po politickém převratu v Únoru 1948 začala nová vláda zastrašovat občany, kteří s politickým vývojem nesouhlasili. Postupně vysílaly na vesnice své pracovníky STB (konfidenty). Tito se snažili získat několik místních občanů, aby vytvořili protistátní skupinu. Pověřený pracovník se snažil získat osobní data. Postupně tyto skupiny likvidovali tak, že členy Veřejná bezpečnost pozatýkala. Tak tomu bylo i v Bořeticích. Počátkem března roku 1950 byl učiněn zatýkácí akt. Mezi hledané členy patřil i J. Jachim, který však ve svých vzpomínkách uvádí, že nikdy se žádné schůzky s konfidentem nezúčastnil. Byl však v dobrém kamarádském vztahu s O. Sadílkem. Bezpečnost si jej k likvidované skupině přiřadila. V osudové ráno jej v jeho rodině hledali, on však nebyl doma. Prvním ranním vlakem odjel do brněnské nemocnice sv. Anny.

J. Jachim, ročník 1929, po skončení základní školy, což bylo v době válečné, dostal příkaz nastoupit do Ostravy do uhelných dolů. Pomocí známých však nastoupil do učení kolářského v Bořeticích u p. Dufka, kde se také vyučil. Řemeslo se mu líbilo a uvažoval o tom, že si dílnu od majitele koupí. Den před zatýkáním se zranil o pilu na břiše. Potřeboval nemocniční ošetření, proto odjel do Brna do nemocnice. Tam však nebylo místo a pozvali jej až za tři dny. Vrátil se domů a tatínek ihned hledal místo, kam by se mohl schovat. Podařilo se ubytovat v nedalekém sousedství a bylo potřeba rychle najít cestu do Rakouska, aby nebyl vězněn. Komplikovaně odcestoval do Znojma a odtud dostal informace, jak přejít hranice do Rakouska. V té době to nebylo již jednoduché, ale podařilo se dojít do první obce. Ve Znojmě dostal o té obci informaci a podle toho se měl orientovat. Musel se vyhnout sovětským vojákům a policii a hledal cestu do Vídně do americké okupační zóny. Vlakem odtud odjel do Salcburku, kde se hlásil na velitelství americké armády. Službu konající voják jej dovedl do sběrného tábora, kde mohl

pobývat tři týdny. Jak sám uvádí, jídla mnoho nebylo, převážně to byla jen játra s rybím tukem a k pití jen voda. Toto jídlo se mu tak zprotivilo, že až do dnešních časů ryby vůbec nejí.

Po čtyřech měsících pobytu dostal od sestry z domova zprávu, že vážně onemocněla jeho maminka. Od sedláka dostal peníze a aktovku a jel vlakem do Břeclavi a po polní cestě do Bořetic. Než došel do vesnice, byla půlnoc a přes humna přešel plot k chalupě. Cesta se uskutečnila počátkem července (1950). Láška k matce byla tak velká, že riskoval přechod přes hranice, aby maminku navštívil. Při pobytu v rodném domě zvažoval, zda by nebylo dobře přihlásit se na policii, a nebo se vrátit do Rakouska. Rozhodl se odejít zpět. Tatínek sehnal informaci o možném převodu přes hranice. Z domova jej maminka převezla na voze pod slámou k Floriánku do jednoho domu, tam vystoupil a maminka odjela. Po odjezdu vjel do návratu automobil, do kterého nasedl, a ten jej odvezl do Břeclavi. Cesta se podařila, v rodném domě pobýval zhruba jeden měsíc. Zůstat však nechtěl, tatínek musel hledat novou trasu za hranice. Přešel bez potíží, avšak vrátit se do uprchlického tábora nechtěl. U Salcburku pobýval dost dní v lesích, stravoval se jen lesními plody. S přicházejícím podzimem začal hledat možnost obživy. Na místo u sedláka nebyl podruhé přijat. Dozvěděl se, že Francouzi nabírají do dobrovolníky do armády, kteří sídlili v Innsbrucku. Ve vlaku v půli cesty se rozhodl, že se vrátí do lágru. Obrátil se na Američany, kteří měli místo v kuchyni (umývání nádobí). Podal si přihlášku, ve které musela být uvedena adresa, tak obcházel domy, kde ho jeden starší pár ubytoval ve světničce za 100 šilinků, ale že musí

zaplatit po výplatě. U této rodiny pobýval až do podzimu 1952, zároveň usiloval o emigraci do USA. Tatínek našel rodinu Poděšťovu původem z Bořetic. Ti mu pomohli najít práci v New Yorku ve fabrice. Tím začala příprava na cestování do ciziny. Začal nakupovat oblečení a různé potřeby. Letenku dostal zaplacenou, že se má hlásit na vojenském letišti, kde spolu se 78 dalšími osobami odcestoval do USA. Poslední noc před odjezdem v lágru mu byl ukraden kufr s věcmi a zůstala mu jen aktovka s doklady. Nabízenou práci po příletu nepřijal, od usídlených Čechů dostal půjčku na cestu do Detroitu, tam dostal práci v automobilce Chrysler za 3,26 dolarů na hodinu. Za první výplatu si koupil oblečení a začal se cítit jako člověk. V této továrně pracoval cca tři roky (1956). Když se měnil model (auta), celá továrna byla na dva měsíce zavřená. Uspořádaný život mu na území USA nastal počátkem roku 1953. Po skončení zaměstnání v automobilce se dozvěděl o možnosti zaměstnat se ve skladišti jako tesař. Byl přijat s podmínkou pracovat půl roku jen za ubytování a stravu. Majitelova rodina měla pět dětí, které ho přijaly a učily mluvit anglicky. Po čtyřech letech života v rodině majitele mu nejstarší dcera, která pracovala v nemocnici, nabídla seznámení s kolegyní. V roce 1963 uzavřel sňatek a narodili se jim postupně tři synové. Starší byl ve dvou letech sražen autem a zemřel. Další synové vystudovali vysokou školu.

V roce 1978 dostali vízum na návštěvu rodiny do ČSR. Při návštěvě republiky se museli hlásit do 24 hodin na policii. „Při kontrole pasu našli něco, kvůli čemu je drželi celý čas, držel jeho průkaz a študoval fotku a Jachimův život byl v jeho rukách.“

Potom vrátil průkaz zpět a popřál všechno nejlepší. Postupně navštěvovali Bořetice pravidelně každý rok na dva týdny. Jako zaměstnanec ve firmě zde pracoval 18 roků. Mistr byl s jeho prací spokojený, když chtěl

činnost ukončit, nabídl mu ji ke koupi. Prodej se uskutečnil a nový majitel Jáchim provozoval tuto dílnu až do roku 2000. Jako mladí manželé si koupili v městečku domek se zahradou.

Na životním osudu J. Jáchima je vidět jak velká a nezlomná je touha po svobodě. Nespravedlivě označen za záškodníka se vysmekl z dosahu Veřejné bezpečnosti a bez velké úvahy se rozhodl uprchnout z tohoto totalitního státu. Ve dvaceti letech, aniž by znal světové jazyky (němčina, angličtina) přešel hranice a pokoušel se dostat do USA. Všechno se mu za nesmírných obětí podařilo překonat a dnes ve svých 85 letech dožívá

život v USA. „V Americe nemůžu mluvit česky, žádného rodáka tady neznám, žiju tady, ale moje srdce je pořád v Bořeticích“. Každý den chodí do posilovny cvičit jednu hodinu denně, zdraví mu slouží, jen zrak je trochu slabý.

Tento příspěvek je zpracován z obsáhlé korespondence, kterou jsme spolu vedli, je obdivuhodné, jak pěkné, čitelné je písmo, sloh i pravopis nemají chyby. Touha po svobodě se nedá ničím omezit. Žije v městečku Hovell ve státě Michigan.

Tento příspěvek zpracovali Pazderkovi Nikola a dva Stanislavové z Olomouce

Čím také žije farnost – pracovní činnost

Velikonoce znamenají, že láska a život jsou silnější než smrt, že hrob není konečnou stanicí života, že pouta, která brání našemu životu, se rozvazují, že skrze vzkříšení můžeme objevit nový život a že můžeme k životu probouzet i druhé.

www.vira.cz

Prožíváme teď jaro, pro mnoho lidí nejkrásnější období v roce, a také Velikonoce, největší křesťanský svátek. Přicházejí spolu po období zimy a očistného půstu, abychom se mohli radovat ze všeho nového a oslavovat život ve všech jeho podobách.

Také kostel teď prochází postupnou stavební obnovou, na kterou i pracovníci státní památkové péče pohlížejí s patřičným uspokojením. A protože máme za sebou (ale i před sebou) velký kus práce, uvádím alespoň heslovitě přehled stavebních aktivit posledních devíti let. V každém z nich byl podniknut nějaký krok ke zvelebení našeho duchovního stánku: rok 2006 otlučení fasády, projekt na vnější kanál; 2007 výstavba vnějšího odvlhčovacího kanálu, ozvučení kostela; 2008 omítky, klempířské prvky, nátěr fasády; 2009 úspěšná soutěž o nejlépe opravenou kulturní památku JMK; 2010 průzkum střechy a vypracování projektu; 2011 vyčištění půdy od nánosů netopýřího guána, první etapa opravy okrouhlé střechy nad presbytářem; 2012 druhá etapa opravy rovného úseku střechy nad kostelní lodí, otlučení vnitřních omítek; 2013 první etapa opravy elektroinstalace ve věži spolu s věžními hodinami a novými pohony zvonů, 2014 druhá etapa opravy elektroinstalace uvnitř kostela.

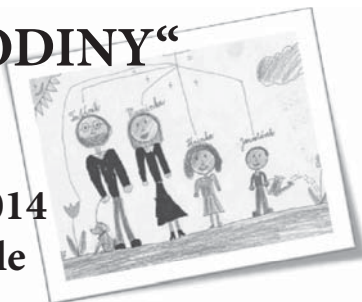
Vloni o prázdninách a pak letos na přelomu měsíců února a března provedla firma Elektro Nálezinský generální opravu elektroinstalace. V loňském roce jsme za finančního přispění obce nechali k věžním hodinám nainsta-

lovat radiově řízený pohon. Bylo to zapotřebí, protože stávající pohon už dosloužil a dá se říct, že si hodiny už delší dobu „dělaly, co chtěly“. Pohony všech zvonů začaly vypovídat službu jen o něco málo později. Několikrát se stalo, že se rozezvonily v nejméně vhodnou dobu, například po půlnoci. Teď hodiny ukazují naprosto přesný čas. Radiově jsou řízeny také dva větší zvony se jmény sv. Anna a sv. Cyril a Metoděj, takže zvoní přesně, a sice každodenně ráno v 6 hodin, v poledne a večer ve 20 hodin. Také v pátek v 15 hodin je zvonění řízeno hodinami. Naopak, když se zvoní před bohoslužbou a při zvonění umíráčkem, jsou zvony spouštěny ručně ovládním ze sakristie. Ještě plánujeme nainstalovat pohony na nejmenší ze tří zvonů jménem sv. Václav a také na umíráček. Projekt na opravu elektroinstalace v kostele se připravoval dlouho a pečlivě. Podíleli se na něm Marek Herúfek, který kostel zakreslil do elektronické podoby, a Jiří Mikulík, který vyprojektoval elektro. Také novému osvětlení od firmy Meos byla věnována velká pozornost. Při instalaci rozvodů bylo pamatováno i na to, že plynové topení může dosloužit, a proto byly přichystány rozvody kabelů na případné elektrické vytápění přímo do lavic. Opatření proti vlhkosti v interiéru zatím odkládáme na další léta. Jednak to bude nějaký rok trvat, než zdivo pořádně vyschne, a jednak budeme muset nejdříve našetřit peníze. Tak teď bychom mohli mít nějakou dobu od velkých akcí klid. Podle názoru odborníků vápenné a sanační omítky mají životnost asi 20 let, střešní krytina 60 let a elektroinstalace nás prý dozajista „přežije“. Tak to je v kostce o práci na našem kostele. Spoustu dalších zajímavých informací o pastoračních a zájmových aktivitách farnosti můžete zhlédnout na internetových stránkách www.boretice-farnost.cz.

Marie Michalová

POZVÁNKA na „DEN RODINY“

který se koná
v neděli 18. 5. 2014
od 14.30 h na sóle
u kulturního domu.
www.boretice.cz

Na pořadu jsou hry pro děti
a jejich rodiče, prarodiče,
starší sourozence, tety i strýce.
Připraveny jsou odměny
pro každého, kdo se zúčastní
jakýmkoliv sportovním
nebo uměleckým výkonem.

Občerstvení zajištěno.

POZVÁNKA na „AJFON tour“ PAVLA HELANA

který se koná
v neděli 18. 5. 2014 v
17.00 h v kulturním domě.
www.boretice.cz

Uslyšíte písničky z alba
„iBůh“ a laskavý humor
rodáka z Moravských Knínic
a finalisty soutěže
Československo má talent
a jeho hosty z Bořetic.

Vstupné 100 korun, děti zdarma.

Oldřich Damborský

Mladé jaro

Už se vánek od zmrzlé hlíny zdvihl
zase má vůni lásky a plyšových jív
vlaštovky oprášily své černé fráchky
ve vinohradu stříhají chlapy mlčky.

Je čas zrození a čas jednoho pokání
boha člověka, který se ničemu nebránil.
Je stezka daleká od pramínku k duze
mladé jaro otevřelo brány věčné touze.

Jarní sonet o Kravích horách

Zase pučí révy zelenými smaragdovými očky
dozrálo opojné víno v dobráckých sudech,
teď se pije závratně jako kaviár místo čočky
a už přichází do sklepů kouzelný Duben.

Víno se dolaďuje jako nejcennější stradivárky
jen hrát na tu správnou strunu prstokladem,
jedou turisté na kolech, paže Moniky i Šárky
potěší každé oko, byť byl pomocníkem i pánem.

Vývěsní tabule lákají na ty nejlepší vzorky,
kuřák pod pergolou kouří marbolla, ne zorky
a někde v dálce poslední cvakání ocelových nůžek.

Nuž, pojd', kdo v dobrém přicházíš, do našich dveří,
ej, vínko je pestré a lehké jako kolibří peří,
čeká tě hojnost a veselí, co má Bacchus, pohanský bůžek.

teď pozvedáme svěcené víno, ne ze zvyku,
ale na jeho vzácnost, jiskru a zavrať nakonec.

Ochutnávka

Chloupky osení vyrůstají na bradě hlíny
zelené oči listí jiskřící v jarním lijáku,

modré fleky nebe prosakují na pijáku
zamračeného školáčka Března, jen žádné splíny,

vždyť tvá pleť bude mít barvu meruňkových květů
a já budu sebou opilý, jako když chutnám Margaritu.

Oldřich Damborský

Okénko mladého myslivce

Dnes vám Myslivecké sdružení Bořetice přináší dva zajímavé obrázky zvané slovní mraky.

V prvním slovním mraku jsou zpřeházené názvy deseti rostlin, které kvetou v tomto ročním období – tedy na jaře. Vaším úkolem je správně poskládat správná druhová jména těchto deseti rostlin.

Čím vícekrát se určité slovo v názvech vyskytuje, tím větším písmem je ve slovním mraku napsáno.

Druhý obrázek představuje podobným způsobem deset živočichů, se kterými je možno se v přírodě v okolí Bořetic setkat. Pokuste se opět vytvořit správné názvy.

Poznámka: V této jarní době v přírodě dochází k vyvádění mláďat nejenom živočichů uvedených ve slovním mraku, ale i mnoha dalších.

Vylíhla a narozená mláďata zvířat jsou velmi zranitelná a potřebují klid ke svému vývoji. Je proto velmi důležité dbát na to, aby je v přírodě nic nevyrušovalo.

Při pohybu na polích, loukách ale i ve vinohradech se proto snažte vyvarovat chování, které by zvěř rušilo.

Velmi častým prohřeškem je pouštění psů na volno bez vlivu majitele. Až budete např. na procházce se svým

psem, tak jej mějte pořád pod kontrolou a nenechtejte ho pobíhat všude, kam se mu zlíbí. Mohl by tam totiž napáchat velké škody na mladé zvěři.

Mgr. Radim Šebesta

Prvosenka
obecná tobołka
Líska Kokoška
pastuší
Hlaváček
Jabloň
domácí
Hlučavka
jáva
nachová
Vrba
Konvalinka
podsněžník Sněženka

**jarní
vonná**

Sojka
polní
divoká
Užovka
Prase
Bažant
obojkovaná
Káně
Špaček
Ropucha

**obecný
obecná
lesní**

Řešení

obecný

vá Ropucha obecná becná Srnec obecný Prase obecný Sojka obecná obojko-
Zajíc polní Káně lesní Bažant obecný Jizevec lesní Užovka obojko-
vonná Líska obecná Vrba jáva
linka vonná Prvosenka jarní Hlaváček jarní Hlučavka na chová Viola
Kokoška pastuší tobołka Jablň domácí Sněženka podsněžník Konva-

Základní škola a Mateřská škola Bořetice, okres Břeclav, příspěvková organizace

IČO: 70880646, č.ú.: 168679512/0300; tel: 519430207, reditelna@zsmjos.cz, www.zsmjos.cz

Školní rok 2013/2014 je již v druhém pololetí. Děti v mateřské škole mají radost z poznávání a objevování, mohou rozvíjet své osobnosti při hraní na flétnu, v němčině, grafomotorice, hudebních a pohybových činnostech, při účasti v soutěžích a při aktivitách za účasti rodičů. Rodiče předškoláků mohli využít testování školní zralosti před zápisem.

Prvnáčníci už umějí pěkně číst, psát i počítat. Seznamují se s autory dětských knížek, poznávají lidské tělo, pozorují jarní přírodu, učí se anglicky – a to vše s chutí a radostí. Žáci 2. až 5. ročníku se zúčastnili soutěže Matematický klokan. Nejúspěšnější řešitelkou naší školy byla Martina Sadílková, žákyně 5. ročníku.

Čtvrtáci a pátáci navštívili Základní školu v Kobylí, kde jim žáci 8. a 9. ročníku pod vedením svých učitelů předvedli zajímavé fyzikální a chemické pokusy. V měsíci březnu také všechny třídy navštívily obecní knihovnu. V současné době jezdí žáci 2., 3. a 5. ročníku každý pátek plavat do Plavecké školy v Hustopečích. Škoda, že se vzhledem k letošní mírné zimě a špatným sněhovým

podmínkám neuskutečnil lyžařský kurz v Němčičkách. Pokud bude ze strany rodičů zájem a počasí to dovolí, plánujeme jej zařadit opět v příštím školním roce.

Letošní pátáci jsou zodpovědní a pracovití, perfektně připravili zápis k základnímu vzdělávání. Zapsat se přišlo 14 šikovných předškoláků.

V letošním školním roce v naší ZŠ a MŠ proběhla kontrola ČŠI. Dle inspekční zprávy k silným stránkám naší školy patří velmi příjemné klima, vzájemná spolupráce MŠ a ZŠ, vzorná péče o děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky a velká podpora ze strany zřizovatele, které si velmi vážíme.

Vzhledem k nízkému počtu žáků ve třídách se individuálně věnujeme všem žákům, zvláště pak žákům se specifickými poruchami učení. Od letošního školního roku jsme se rozhodli cíleně pracovat i s talentovanými žáky – na základě doporučení PPP Břeclav bychom chtěli jejich talent či nadání podchytit a rozvíjet.

Ve školní družině mohou žáci rozvíjet své záliby v těchto kroužcích: angličtina, němčina, keramika, dovedné

ruce, žurnalistika, folklórní kroužek, sportovní hry po mladší i starší žáky, přírodovědno-turistický kroužek. Mohou hrát na flétnu a klavír.

Ještě nás čeká: druhá část dopravní výchovy, zápis do mateřské školy, den otevřených dveří, slavnostní pasování předškoláků, turnaj ve vybíjené v Kobylí, výlety MŠ a tříd ZŠ, tradiční exkurze našich pářáků do Prahy. Paní učitelky MŠ i ZŠ připravují s dětmi i žáky program

na závěrečné vystoupení školy, které bude v neděli 8. 6. 2014 v KD. Srdečně všechny zveme.

Za děti, žáky i zaměstnance školy přeji všem čtenářům Bořetických listů krásné jaro a veselé Velikonoce.

*Mgr. Ivana Macháčová
ředitelka ZŠ a MŠ Bořetice*

Když se řekne v 1. třídě jaro...

Na jaře je dobré počasí a hodně jezdíme na výlety. S kamarády hrajeme různé hry s míčem a projíždíme se na kole. Vzduch krásně voní a všude kolem nás rozkvétají různé druhy květin.

Daniel Preston

Rozkvétají kytičky, ptáčci se vrací z teplých krajín. Když je ještě sníh, tak všechen roztává. Na hřišti hrajeme tenis a hodně sportujeme.

Sára Springerová

Když je na jaře krásně, můžeme hrát fotbal. Na stromech začínají růst listy a květy. Brzy se budeme koupat v bazéně.

David Húdek

Na jaře chodíme na vycházky, sázíme tulipány a řepu. Ptáčci krásně zpívají a včelíčky vylétají z úlů. Slunce svítí na kytičky a my hodně odpočíváme. Pleteme věnečky a žíly. Také se připravujeme na Velikonoce. Holky malují vajíčka a tety pečou perníčky.

Samuel Marco Lengál

V zahrádkách rostou fialky. Motýli létají z květiny na květinu a Slunce brzy vychází. Brzy budou Velikonoce.

Tereza Kuchyňková

Na jaře chodí děti do lesa na vycházky, pozorují přírodu. Zvířátka se probouzí po zimě a hledají potravu. Chodíme

si hrát do parku. Sázíme salát a brambory. My holky si oblékáme sukýnky a všichni pobíháme po venku.

Kristýna Babáčková

Rozkvétají sněženky, tulipány a narcisky. Roztává sníh a tráva je krásně zelená. Jezdíme na kole k rybníku a do lesa. Ven můžeme chodit v tričku s krátkým rukávem a lehké bundě. Moc se těším na Velikonoce a také až půjdeme do ZOO a dinoparku, kde se díváme na kostry dinosaurů.

Filip Novotný

Jezdíme s kamarádkami na kolečkových bruslích a koloběžce. Opékáme špekáčky a jezdíme na dvoře na skluzavce. Můžeme také plést věnečky z pampelišek. Ve škole se učíme, jak rostou rostliny.

Anna Marie Ujhelyiová

Ve škole jsme si zasadili špenát, řeřichu a hrášek, někteří i fazolku a už nám rostou klíčky. Rostliny potřebují hodně vody a sluníčka. Já se rád chodím točit na hřiště na kolotoč a jezdím tam na skluzavce. Těším se na léto, až se budu koupat v bazéně.

Tobiáš Novák

Jaro je hezké roční období, protože začíná být teplo. Nemusíme už chodit v zimních bundách a můžeme si hrát venku. Příroda začíná být plná květin a některá zvířátka se probouzejí ze zimního spánku.

Dominik Peroutka

Jarní pozdrav od druháků

Ve druhé třídě panuje jarní nálada. Holky i kluci se s chutí učí násobilku, básničky, čtou knížky, vzorně plní domácí úkoly, jezdí plavat... Všichni mají plno energie, jsou šikovní, umějí se radovat a těšit.

*Mgr. Marie Hamalová,
třídní učitelka*

Sluníčko nám pěkně hřeje, vesele se na nás směje.

Mám radost z jara, ze sluníčka, Těším se na velikonoční prázdniny.

Nela Chrástková

Raduji se ze sluníčka, zelené trávy, z kytíček a zvířátek. Mám radost, že jsme všichni zdraví. Těším se na léto, na kamarádky, na výlety a na svoje narozeniny,

Karolína Lejsková

Jaro přichází, sluníčko svítí, na zahrádkách roste kvítí.

Mám radost z přírody, ze sluníčka, ze zvířátek, z cestování. Těším se na křečka, na svoje narozeniny, na léto.

Karolína Kacerová

Mám radost z jara, z učení, z matematiky. Mám rád psaní. Těším se na sluníčko.

Sebastian Ondryáš

Těším se na Velikonoce, na tablet, na školu. Naše škola je nejlepší. Mám radost z počítání a z plavání. Na plavání se mi moc líbí.

Daniel Cvingráf

Mám radost z tabletu a z matematiky. Těším se na Velikonoce.

Petr Slezák

Někdy je duha, slunce svítí, na zahrádkách voní kvítí.

Těším se na paní učitelku, na Velikonoce. Mám radost, když můžu jít ke kamarádovi.

Adam Hříba

Mám ráda školu a matematiku. Těším se na paní učitelku, na Velikonoce, na brusle. Raduji se z přírody a ze sluníčka.

Tereza Petrásková

Zelená se travička, holky malují vajíčka. Raduji se z jedniček. Těším se na Velikonoce a na prázdniny.

Daniel Bauer

Mám ráda kytičky, zvířátka, školu, počítání, čtení. Těším se na Velikonoce, na prázdniny, na kamarády, na školu, na paní učitelku.

Neda Marčeva

Mám rád hračky, počítač, paní učitelky. Těším se na dovolenou, na Damiána, na násobilku, na čtení. Naše škola je úžasná. Nezlobíme, nemluvíme sprostě, nebijeme se.

Martin Mazůrek

Chodím rád do školy. Těším se na čtení. Mám rád paní učitelku a paní ředitelku.

Damián Veselý

Mám ráda jaro, naši obec, naši školu, naši třídu.

Eliška Macháčová

Práce žáků 3. třídy

Brácha

Krásný den byl
a brácha se myl.
Když si brácha hraje,
tak objevuje kraje.
Když si hraje s autíčkama,
tak se ptá, co je to lama.
S panenkami nehraje si,
ale ptá se, co jsou losi.
Měl by básně dělat s Máchou,
a tak to je s mojí bráchou.

Martin Huslík

Rytířské klání

Jednoho dne,
vzbudila mne,
jedna hezká paní,
že se koná rytířské klání.
Rytíři jedou na koni,
ale nejsou tam sloni.
Král tam byl,
určitě prožil hodně chvil.
Královna tam byla taky
i páni ze saky.
Krásná princezna byla tam,
trůn ten byl starý krám.

Martin Huslík

Jaro

Jaro už tu je,
těší se rodina moje.
Už rostou kočky,
zalévají je matičky.
Velikonoce se blíží,
kočky už se plíží.

Slunce krásně svítí,
už vyrostlo kvítí.
Aby slunce hrálo, to si přeje pták.
Jaro je prostě tak.

Martin Huslík

Velikonoce

Už se pletou žile
a jsou krásné chvíle.
Na holky jdeme už,
zrovna je tam jeden muž.
Pořádně je vyšleháme
a u toho báseň povídáme:
Dejte nám hezká vajíčka
pro mne i pro Pepíčka.

Martin Huslík

Na jaře svítí sluníčko, tráva se zelená,
stromy kvetou, včely je opylují. Zvířátka se probouzejí ze zimního spánku, ptáci už zpívají svoje melodie. Kvetou sněženky, pampelišky, kočky a jehnědy.

Zuzana Novotná

Máme novou paní učitelku. Jmenuje se Michaela. Je moc hodná a milá. Má brýle a blondaté vlasy. Je menší postavy.

Je jaro, rostou sněženky a bledule. Na jaře hrajeme hry a chodíme ven. Slaví se Velikonoce. Pletou se pomlázky, malují se vajíčka. Kluci nás chodí šlehat. Dojdou, zazvoní a my otevřeme. Vyšlehají nás a dostanou malovaná vajíčka nebo sladkosti.

Viktorie Valová

Jaro, jaro, jaro,
sluníčko je rádo.
I maličká travička,
malují se vajíčka.
Probouzí se kytičky,
pomlázka už mrská,
trhají se kočky,
maminka je šťastná.

Lucie Buchtová

Před Velikonocemi malují holky vajíčka, kluci si chystají košíček a pletou pomlázku. Holky se moc netěší, protože je kluci vyšlehají. Kluci mají v levé ruce košíček a v pravé drží pomlázku. Dostanou malovaná i čokoládová vajíčka. O Velikonocích je tráva pěkně zelená a kytičky pěkně kvetou.

Ema Petrásková

Na jaře roste všude plno květin. Stromy se zelenají, kvetou meruňky a třešně. Na jaře nejraději chodím na procházky. Mám rád dědův les, protože je prostorný a je tam spousta rostlin.

Jan Procingr

Jaro je krásné, je čistý vzduch, svítí sluníčko a kvetou kytičky.

Kateřina Kuchyňková

Jaro, jaro, už pojď za mnou,
budeme hrát schovávanou.
Ty se schovej za pařez
a já půjdu na náves.
Budem trhat kytičky,
potom zase kočky.

Matěj Červenka

4. a 5. třída

Učím už dlouhou dobu, ale letos poprvé jsem byla pověřena výukou KvLv. Co vlastně tato zkratka skrývá? Spojuje v sobě sloh s komunikační a literární výchovou. V tomto předmětu jsou spojení čtvrtáci a pátáci, přesto máme dost prostoru na čtení, psaní a slohové práce. Můžeme ale také diskutovat na různá témata, nebo si jen tak povídat o životě. Několik úvah a zajímavých myšlenek vám teď nabízím. Přěji pěkné počtení.

Dana Vajbarová, třídní učitelka 4. ročníku

Jak si představuji svůj život

Můj sen je hrát fotbal jako profesionální fotbalista ve španělském týmu Real Madrid. Hrál bych s nejlepším hráčem světa Cristianem Ronaldem. Přál bych si mít auto Ferrari a velký dům.

Zároveň abych při tom všem byl zdravý a vyhýbala se mi zranění a nemoci. Tak jak se jmenoval jeden krásný film Lepší je být zdravý a bohatý, než chudý a nemocný. K tomu ať mi pomáhá Bůh.

Kryštof Petrásek, 5. třída

Čím budu

Rád bych se stal automechanikem. Moc by mě bavilo opravovat auta. Taky bych je mohl prodávat. Zařídím si vlastní autodílnu s bazarem. Vydělám si spoustu peněz.

Postavím si hezký dům a pořídím si pořádné auto, třeba BMW.

Matyáš Vala, 4. třída

Země po srážce s jinou planetou

Jednou jsme v hodině přírodopisu probírali vesmír. Moc mě zajímalo, co se stane, když Země narazí do jiné planety. Paní učitelka mi o tom vyprávěla. Pořád mi vrtalo hlavou, jak bychom mohli vyhnout. Šel jsem spát a pak to začalo. Sotva jsem zaspal, zdál se mi strašný sen, jak padám ze Země do tmavého vesmírného prostoru. Pak jsem se šel napít. Napil jsem se a myslil jsem na ten vesmír, až jsem z toho omdlel.

Jindřich Kobza, 4. třída

Čím budu

Já chci být paní učitelkou v mateřské škole. Ta práce by mě velmi bavila. Až mi bude 24–28 let, ráda bych se také vdala. Kdybych měla děti, pojmenovala bych je Aneta a Tomáš. Vychovala bych z nich čestné a pravdomluvné lidi. Pomáhala bych jim s učením, i kdyby měli problémy. Chtěla bych, aby se moje děti vyučily něčím pořádným, co by je bavilo.

Katka Folerová, 4. třída

Svoji budoucnost si představuji takto:

Rád bych vystudoval grafickou školu se zaměřením na graffiti, protože moc rád kreslím různé nápisy na různé materiály. Chtěl bych si vydělávat tak devadesát tisíc měsíčně. Měl bych dvoupatrovou vilu a několik aut. Oženil bych se a měl dvě děti. Hrál bych v dobrém pingpongovém týmu, byl bych dobrým freestyle bruslařem. Chci se dožít 120 let.

David Matějovič, 5. třída

Můj sen

Já se jmenuji John Vala. Budu vám vyprávět svůj sen. Sním o tom, že se stanu vševědem. Budu tím pádem všechno vědět, všechno umět a nic nespletu. To byl můj sen a teď čekám, až se mi splní.

Miloš Vala, 4. třída

Až budu dospělá

Budu hrát s velkou dechovou kapelou. Učím se na Es klarinet na ZUŠ ve Velkých Pavlovicích a hraji v dětské dechovce. Po gymnáziu půjdu na konzervatoř, ale to musím přejít na B klarinet, aby mě tam vzali. Tam chci vystudovat také saxofon. A pak už chci jenom hrát.

Martina Sadílková, 5. třída

Jak si představuji svůj život

Já budu mít dvě překrásné děti a hodného manžela. Vlastnit budu velké lázně v Karlových Varech. Lidé by tam jezdili relaxovat. Využívali by vířivky, sauny a bazény. Já bych měla dům vedle lázní. Byly by tam čtyři ložnice, kuchyně, velký obývací pokoj, dvě koupelny a velká šatna. Do lázní by jezdilo mnoho návštěvníků.

Daniela Dofková, 5. třída

Jarní hádanky

Roste, roste na zahrádce,
kvete ale velmi krátce.

Velký pán je toto kvítí,
sluníčko nám na ně svítí.

Katka Folerová, 4. třída

Je celý žluťoučký,
může být maličký.

Přivoníš si, voní moc
a když usne, už je noc.

Eliška Šebestová, 4. třída

Červenou i žlutou
barvu může mít.

Roste to v zahrádce,
ve skalce i na polích.

Honza Štefan, 5. třída

Je celý červený
a krásně voní.
Maminky ho milují
a tatínci ho kupují.

Jindřich Kobza, 4. třída

O princezně Mlsalce

Ve čtvrtek jsme byli v kulturním domě. Účinkovalo tam Divadlo z pytlíčku. Celé představení hráli jen dva lidi. Zpívalo se v něm a byly tam srandovní scénky. Kromě krále a vodníka Ropera byly všechny postavy loutky. Pohádka byla o tom, jak princezna nejedla normální jídlo, ale jenom mlsala sladkosti. Když onemocněla, léčilo ji hodně doktorů, ale jen jeden jí naordinoval zdravou stravu a běhání. Toho si vzala za manžela a měli hodně dětí: malého, tlustého, černého, žlutého. A každou chvíli dalšího.

Jakub Hrubý, 4. třída

Můj pěkný zážitek

S rodinou jsme byli na Pálavě na zřícenině Děvičky. Auto jsme nechali na parkovišti a šli jsme pěšky. Z rovinky se pomalu stával kopec. Byl stále vyšší a bylo čím dál těžší ho vyjít. Vypadalo to, že kopec nemá konec. Vtom jsem uviděla zříceninu. Přečetli jsme si, že hrad dostal jméno podle toho, že v něm zaživa zazdívali dívky. Udělali jsme pár fotek, protože tam byl krásný rozhled po krajině a šli jsme na zmrzlinu.

Eliška Andrlíková, 4. třída

Přání pro Čaroslečnu

Hrozně rád bych někdy v životě potkal Čaroslečnu. To je slečna, která nám splní naše přání. Ale bohužel jen jedno. Kdybych se s ní někdy potkal, přál bych si, abych uměl kouzlit. Mohl bych si tak splnit všechna moje přání. Chtěl bych, aby všichni byli pořád šťast-

ní, nebyly nemoci a každý by dosáhl v životě svého cíle. Pro sebe bych si přál, aby se mi dařilo v mých oblíbených sportech.

David Matějovič, 5. třída

Dobrý den, Čaroslečno. Mám jedno přání: chtěla bych, jestli bys mohla předělat školu na dvě části. Jedna část by byla pro holky a hodné kluky a tam by učily paní učitelky, které nás učí teď. Druhá část by byla pro zlobivé a drzé kluky a učili by je zlí učitelé.

Daniela Dofková, 5. třída

Milá Čaroslečno, četla jsem o vás v pohádkové knížce. Moc se mi líbil příběh o tom, jak jste přišla do školy mezi děti a vyučovala je. Z příběhu jsem pochopila, že umíte taky trochu čarovat. Myslím si, že jste hodná čarodějka a žádná zlá čarodějnice. Protože hodné čarodějky občas plní přání dětem, chtěla bych vás taky poprosit o splnění jednoho přání pro mě. Chtěla bych se vrátit do minulosti, abych si vyzkoušela na vlastní kůži, jaký byl v minulosti život. Jestli byl takový, jak to popisují různé knížky. Chtěla bych vyzkoušet, jestli byl v minulosti život pro člověka jednodušší. Děkuji ti za splnění mého přání.

Eliška Šebestová, 4. třída

Milá Čaroslečno, přála bych si, aby oživalo muzeum. Někteří lidé totiž říkají, že v muzeu historie ožívá. Ale pravda to není. Přeji si, aby ožily voskové figuríny, fosílie pradávných dinosaurů, malí cínoví vojáčky, kovboji a mayové, mamuti a ostatní vymřelá zvířata. V muzeu by provázel sám Kryštof Kolumbus a Abraham Lincoln by poučoval o Americe. Tak tohle by bylo naprosto úžasné a byl by to důkaz, že historie opravdu ožívá.

Martina Sadílková, 5. třída

Jaro v mateřské škole

Přišlo jaro do vsi, kde jsi, zimo, kde jsi ...zpíváme si a zimu si připomínáme už jen hračkami od Ježíška a pěknými zážitky z koledování po obci, z prohlídky vánočního kostelíčka, z krmení zvířátek, z karnevalu ve školce nebo z návštěvy knihovny. Dnes už je jaro v plném proudu

i v naší školce, a to je více než jasné. O jaru si nejen povídáme, hledáme ho v přírodě, zpíváme a tancujeme, ale připravujeme se na Velikonoce, na které se moc těšíme. Začínáme tradičními velikonočními dílničkami, kde se naučíme plést žílu, zdobíme vajíčka, vyrábíme veliko-

noční práníčka a společně s rodiči pak vyzdobíme celou školku na jarní notu.

Hody, hody, doprovody, my jsme malí zajíčci a přejeme Vám hezké jaro.

*Jarmila Rozbořilová,
zastupující vedoucí učitelka MŠ*

Sára

FILIP
NOVOTNÝ

My jsme žáci prvňáci
a co máme na práci?

DOMINIK

Učíme se číst a psát,
nebudeme Vám tu lhát

DALIBOR
HUDEK

někdy trochu pozlobíme,
co je slušné ale víme.

Pilně my se učíme,
naše mozky mučíme.

Tereška

Tobiáš

Poznáváme celý svět,
chceme vědět všechno hned.

ANICKA

Jasminka Samuel

DANIEL

JARNÍ PŘÍHODY

Z dubového proudu,
 poměťka se knoulu,
 Vajíčka si nabavíme,
 na přázdňiny se těšíme.
 Ubrheme kočichu,
 sarpíváme příměto.
 Doupíme čokoládového rajička,
 dáme k tomu rajička.
 A pak se toho rajička,
 kvěle krásně těmícha.
 Filipány nabkámé,
 do řholy pak pospíčkámé.

Eliška Šekstová, Kateřina Tolerová 4. třída

Moji první jaro v Bořeticích
 přešlíchoral jsem se ze Tuzyma do Bořetic.
 Uchodím do 4. třídy, moc se mi tam líbí.
 Máme tady s rodici Šebod. Už mám hodné
 kamarádky - Jindra, Filip, Matyáš a Miloš
 mi vždycky pomáhají.

Jan Pšam

Jaro už přišlo,
 sluníčko vyšlo.
 Přeseme hezkon pomlásku,
 máme rádi jarní vychásku.
 Veselí Velikonoc přeji
 máci 3. třídy.

Transport smrti (Ze vzpomínek a dopisu Oldřicha Jedličky)

Ve víře na svobodu nás udržovala letadla, která bombardovala německá města. Všichni, hlavně Němci, utíkali do vnitrozemí. V té době jsem se já a někteří kamarádi přihlásili na transport do západního Německa v domnění, že tam to praskne dřív. A budeme osvobození dřív. V březnu 1945 jsme tedy odjeli do Dachau-Kotternu. Dachovské auskomando. To byl malý tábor, asi 1 000 vězňů. Dvě stě z nich jich leželo na krankrevíru, což byla marodka. Přišli jsme do práce do malé messerschmidky. Pracovali jsme v nahonem sbitých boudách. Když jsme přišli do práce k mašinám, zahoukaly sirény alarm a než jsme přiběhli do krytu, už bombardovali. Když odletěli, měli jsme brotzeit – svačinu. Po svačině zahoukaly sirény akutní nebezpečí, to je dvakrát dlouze a zase jsme utíkali do krytu. Nálet skončil a začala šichta.

Po šichtě zase do lágru. A tak se to opakovalo každý den.

Měli jsme to 80 km do švýcarských hranic.

Pak byl jednou velký nálet a pak akutní nebezpečí. Utíkali všichni do krytu, ale někteří utíkali na svobodu. Když jsme se vrátili z krytu do práce, chybělo 20 vězňů. Pár jich přišlo po náletu na tábor a někteří byli chyceni a odsouzeni vojenským tribunálem k trestu smrti.

To už byl duben a do práce jsme nechodili. Lagerkomandant nařídil prostříhat pěšinku prostředkem hlavy, aby při případném útěku jsme byli poznáni. Jenže holič byl také vězeň a ostříhal nám celou hlavu, aby pěšinka zanikla. Několik dní jsme spávali v krytu.

A pak přišel rozkaz – připravit se k transportu. Jídlo už nebylo žádné. 200 nemocných zůstalo na krankrevíru a ostatních 800 vězňů šlo pěšky přes Alpy. Ti odsouzení k smrti odešli 24. dubna 1945 s námi. Češi šli v páté koloně. Náš velitel byl v civilu major Zbytek a jako Blockeltester velel nyní páté koloně. Na konci

jel esesmanský vůz s proviantem a dva esesmani a se psem. To tvořilo transport smrti.

Všichni vězni museli být do sebe zavěšeni v pětkách s tím, že když uteče jeden, budou popraveni další čtyři. A když uteče celá pětka, bude popravena celá pětka za ní i před ní.

Ten vůz s potravinami a municí měla na starost tlačit do Alp právě naše pátá kolona. První dvě pětky tedy tlačily esesmanský vůz. Byl jsem v druhé pětce a tlačil vůz z levé strany.

Byl jsem zvědavý, co vezeme. Namáknul jsem bedny s municí, tedy se zásobníky do samopalu a také torny s potravinami. A my jsme byli hladní jak vlci. Tak jsem tu svačinu, chleba se salámem, snědl a hned mě bylo lépe. Kamarádům tlačícím vůz jsem oznámil, že vezeme municí i potraviny a jako na povel se všichni začali krmit.

Ze začátku jsem vzal z bedny jeden zásobník a snažil jsem se ho odhodit na druhou stranu do příkopu. Jenže jak to zasvištělo, pes utíkal za ním. Měl jsem strach, že budeme prozrazeni, ale od esesmanů se ozvalo: „Doga fuj!“ a pes se vrátil. Když se nasýtila celá naše parta, zavolal jsem: „Majore, ablesung“. A major poslal vystřídání. Přišly druhé dvě pětky a my jsme se zařadili na konec kolony.

Nezapomněl jsem ale vzít jednu věku chleba kamarádovi od Plzně. Byl vysoký skoro dva metry a kost a kůže. Řekl jsem mu: „Venco, máš hlad?“ a on mi odpověděl? „...se ptáš, vole“.

Vašek se najedl a hned měl lepší náladu.

Pochodovali jsme dál. Byla noc bez mraků, jen z dálky byla slyšet vojenská palba a výbuchy bomb, které nám, zvedaly náladu. Do rána jsme došli do tábořiště Vang. To byl náš první odpočinek.

Tábořili jsme v lese pod Alpami a jak se rozednilo, museli jsme zůstat v lese. Ve dne Američani prováděli

nálety a stříleli na vše, co se hýbalo. Kolem poledne nechali nastoupit pátou kolonu a řekli, ať vystoupí ti, co rozkradli proviant. Nebo bude celá pátá kolona postřílena. Všechno vyřešila motorka s velitelem SS, který nařídil nástup a okamžitý odchod. Měli jsme nařezané hůlky, aby se šlo lépe. Ale esesmani nařídili hůlky zahodit. Já jsem si podstrčil dvě hůlky pod kabát a do nohavice.

Ke střílení nedošlo. Museli jsme rychle odejít. Disciplína upadla. Už jsme nemuseli být zavěšeni a esesmani šli jen z levé strany.

Drobně začalo pršet.

Ve čtvrté koloně padl vězeň. Dva Poláci mu dávali umělé dýchání.

Když je minula naše pátá kolona, tak dva esesmani se psem oznámili:

„Die zwei weiter maschieren und der bleibt liegen.“

Tak ti dva zůstali pochodovali s pátou kolonou a nemocný tam zůstal ležet. Když jsme se po několika metrech otočili, tak ten nemocný se překulil do příkopu a k lesu to měl 20 metrů.

Řekli jsme si – tak to je první na Svobodě. Musíme něco podniknout také.

Vytáhl jsem hůlky a dělal raněného. Šli jsme tedy pomaleji. Když nás došli ti esesmani se psem, ptali se, co je s ním.

Kamarád mu řekl, že mám „fuss kaput“. I když jsem dostal pár kopanců, šli jsme stále pomaleji. Pak nám dali výstrahu, že kdybychom se pokusili utéct, budou střílet. Pomalu jsme přicházeli k městečku Pfronten pod Alpami. Esesmani se stále otáčeli, ale oni spěchali dál od fronty a my jsme čekali a zdržovali.

Už jsme byli skoro ve Pfrontejnu. Řekl jsem klukům, aby pozorovali esesmany. Už byli před námi 150 metrů, a když viděli, že pochodujeme stále pomalu, začali spěchat kupředu. A pak jsme se rozeběhli do uličky nalevo. Lidé – Němci z městečka nám spíš pomáhali, než aby po nás stříleli.

My jsme se pak dostali do Turn-

holle. Tam byl esesácký sklad potravin, který se právě raboval. Tak jsme se přidali k nim, bez ohledu na naše „strafanzugy“.

My jsme měli brzy narabováno, ale najednou těch vězňů u Turnholle přibývalo a všichni rabovali.

Řekli nám, že transport předjela motorka s esesmanem, který kolonu zastavil, stoupl si na vyvýšené místo a řekl: „Haftlinge, jezt haben Sie komando wegreten. Und morgen wieder hier eintreten und werden wieder maschieren.“

To jak uslyšeli vězňové a pak nějakou střelbu, esesmani utekli dopředu a vězňové se vrátili zpět do Pfrontenu rabovat.

Nás potom odvezl jeden Němec s nakradenými zásobami k němu na mlat a pozval nás i dovnitř. Pohostili nás kávou a buchtami, ale spali jsme

na mlatě. Ráno nám nechtěli otevřít, ale našli jsme krumpáč. Jak slyšeli rány, tak nám otevřeli. Ale my jsme nešli dovnitř, šli jsme vítat americkou armádou.

Oni už věděli, že jsme političtí vězni a házeli nám cigarety a čokoládu. Když jsem se pak vracel pro naše potraviny, tak u jednoho domu čistila paní boty. Řekl jsem jí německy – „přeji vám dobrý den“. Také mě popřála dobrý den a dodala „Nehledáte byt?“. Řekl jsem, že ano a tak jsme se odstěhovali k její rodině.

Zapomněl jsem uvést, že když jsme procházeli městečkem Übelle, to jsem šel ještě s hůlkama, přinesla nám paní v konvě víno a řekla:

„Ich brachte einbischen Wein für den Kranken“, jako že přinesla trochu vína pro toho nemocného.

Vašek, jmenoval se Hynouš, ten

se nalačno toho napil moc a měl pak otravu alkoholem. Byli tam s armádou také dva Čechoameričané. Když od nich pak dostával americkou stravu, dostal se z toho brzy. My tři jsme bydleli v Übelle tři měsíce a pak nás odvezli černí Američané do Plzně. Ve Pfrontenu jsme se měli moc dobře. Za měsíc jsme měli zpět svoji váhu a hlavně z Vaška Hynouše se stal chlap. Z Plzně jsme pak odjeli do Prahy a z Prahy do Brna. Tam si pro mě přijel bratr Josef. On měl rodinu v Kobylí. Já jsem potom bydlel ve Velkých Pavlovicích a dojížděl jsem do Čejče, kde jsem dělal telegrafický zácvik. Dotáhl jsem to na aspiranta státních drah.

Potom jsem se oženil s dcerou Petra Křivky.

V roce 1949 nás pak pozatýkali komunisti.

POZVÁNKA

**Kulturní komise Obce Bořetice pořádá
v neděli 8. června 2014 výstavku moučníků a buchet
spojenou s ochutnávkou.**

Své vzorky můžete přinést
od 13:30 hodin do místního kulturního domu.

**Uvítáme, když také přispějete a vzorky všichni společně
ochutnáme po závěrečném vystoupení žáků a dětí ZŠ a MŠ
Bořetice.**

Srdečně Vás všechny zveme.

**Kulturní program zajišťují žáci a děti ZŠ a MŠ Bořetice svým
ZÁVĚREČNÝM VYSTOUPENÍM, které začne v 15:00 hodin.**

Domácí pomocníci

Dnes už nám to ani nedojde. Skoro v každé kuchyňské lince nám stojí zasloužilá babička – myčka nádobí. Její prototyp spatřil světlo kuchyně v roce již 1886.

Tím korunovala svoje úsilí Američanka paní Josephine Cochranová, ze státu Illinois. Vedla ji k tomu praktická potřeba – její kuchyň měla rozlohu trestného území fotbalového hřiště a po odchodu hostů se při mytí nádobí vždy rozbily náruče nádobí. Zařadila se tím natrvalo po bok vynálezců, mužů z jejich rodiny. Třeba o jejím dědečkovi – vynálezci parníku Robertu Fultonovi, se učí žáci ve školách dodnes.

A počínala si při tom ryze žensky. Nejdříve vymyslela držáky na talíře, pak jejich drátěné úchytky, pokračovala otáčecím kruhem a úplně nakonec přidala takové maličkosti jako vstříkovač vody a motor.

Byla to myčka velká, hlučná a drahá.

V roce 1924 William H. Livens vymyslel minimyčku vhodnou pro každou kuchyni, za dvacet let později se přidalo sušení nádobí, v roce 1969 se začala vestavovat do kuchyňských linek, od roku 1985 hraje v oblasti pianissimo a od roku 1988 se neustále vylepšuje ve snižování spotřeby vody a energie. Teď snad už zbývá jen domyslet její výrobu z takových materiálů, které se dají stoprocentně recyklovat.

Druhý pomocník většinou nestává v kuchyni, ale někde v kůlně nebo garáži. Bez nadsázky lze o něm říci, že v krajích na východ od Šumavy měl statisíce variací a vlastně co kus, to originál.

Jedná se o sekačku trávy.

Patent na ni získal již v roce 1830 Edwin B. Budding z anglického hrabství Gloucestershire. Byl

to obyčejný strojník a vlastně jen zvětšil a zpevnil zařízení, kterým se sestříhoval hrubý povrch látky ihned po jejím utkání.

Po roce 1890 začala být sekačka poháněna nejprve parním a pak benzinovým motorem. První elektrická sekačka vjela do trávníku v roce 1926.

A zhruba za padesát let na to ji dostaly do merku zlaté české ručičky. Zbavily staré pračky motorů, vyřazené kočárky kol, socialistické podniky různých kusů plechů a desetitisíce variací na téma elektrická sekačka trávy vznikly jen u nás. Troufám si říct, že značka „sekačka trávy“ byla dominujícím strojem z rukou kutilů. Možná, že někde vznikne muzeum „sekaček trávy“ a budeme do něj jezdit na výlety tak, jako třeba dnes na modely tatrovek do Kopřivnice.

Ing. Petr Zemánek

Krásný vzhled je na ten boží svět – škoda, že u nás jen chvíli

Letošní počasí, kdy konec zimy připomínal jaro a začátek jara vypadá jak léto, láká k menším i větším vycházkám do přírody užít si pěkného počasí. Oblíbenou vycházkou u nás v Bořeticích se stalo zajít si na některý z nedalekých rybníků a buď jen posedět na sluníčku na lavičkách kolem vody, nebo si sníst přinesenou svačinku pod přístřeškem u některé z rybářských buněk. Ti zasvěcenější dokonce vědí, kam si odskočit, když „příroda zavolá“, kde mají rybáři postavený klasický dřevěný záchodek, jaký v minulosti nesměl chybět na žádném dvorku nebo stavbě.

Opravdu pro nás rybáře je nejveselejší „jarní“ pohled na okolí rybníka. Na poopravované lavičky vonící novým dřevem, poněkoličaté dosázené stromky, buňky s výplněmi oken, spravenými mřížemi, celými dveřmi a hrázemi po kterých se dá procházet ještě bez rizika.

Bohužel škoda, že tak veselý pohled, jaký je ten po jarní „generálce“, se nám nenaskýtá po zbytek roku. Třeba v létě po práci dostanete chuť si zajít odpočnout, užít si trochu klidu, pohody a posedět si u vody na rybách. Jenže ouha, krátce po příchodu zjistíte, že posedět si můžete jen na vlastní rybářské sedačce,

protože těch pár laviček, co zbylo na břehu, je rozlámaných a na ty ostatní si musíte dát pozor, abyste si o ně nepotrhlí struny, protože někomu zavazely natolik, že je naházeli do rybníka. O vytrhaných stromcích nemá cenu ani psát, o dírách v hrázi a na březích vyhrabaných čtyřnohými společníky člověka, v nichž si můžete zlomit nohu, už taky ne.

Ale jsou věci, nad nimiž Vám chvílemi, jak se říká, zůstane stát rozum. To, že chasníci vytrhávali stromky i s kořeny, aby dokázali, kdo je silnější, známe již z dob našich prapředků. Ale co si pomyslet o tom, kdo jen tak, snad pro zábavu, rozbije topeniště u udírny, rozkope u buňky dveře, vymlátí okna, když se mu nepodaří vytrhnout mříže, tak je alespoň pozohýbá, jeho řádění neujdou ani nástěnky a co není „napevno“, rozhází po okolí. Nakonec vše dorazí tím, že pro jistotu, kdyby se Vám z toho všeho zvednul žaludek, rozmlátí i ten „dřevák“, aby nebylo kam si odskočit.

A představte si, že náš hospodář jednoho takového „Ramba“ nachytl při činu... zrovna ve chvíli, kdy za doprovodu výkřiků doprovázejících bojové sporty, „dorážel“ záchodek, z něhož zbyla jen hro-

mada rozlámaných desek. Protože ho znal, tak ho jen seřval a poslal domů. Pozjišťoval všechny škody a rozjel se za rodiči oznámit jim zprávu, jakou má jejich potomek sílu, co všechno během chvíle zvládne a hlavně se domluvit na nápravě škod.

Tady by měl zaznít šťastný konec, o tom jak sklíčený otec sáhnul (nevýchovně, ale účelně) po rákosce, následně po peněžence, popřípadě přislíbil uhradit opravy a hlavně slíbil, že synátorovi domluví, aby se to opravdu již nikdy neopakovalo. Jenže omyl!!! Tattík poučen situací, kdy nám již před pár léty za synkovu podobnou návštěvu na rybníce „platil vstupné“, přísahal, že potomek se nehnul z domu a celou dobu byl doma.

Co k tomu dodat, příště na takového výlupka raději zavoláme policii a škody necháme na účet jeho rodičů odstranit, samozřejmě že tou nejdražší firmou, kterou seženeme, aby to mělo efekt.

A Vás, kteří jste si oblíbili procházky k rybníkům či posezení u vody a chováte se jak slušní lidé a dovedete ocenit výsledky naší práce, Vás tu vždy rádi uvidíme a 14. června zveme na tradiční rybářské závody, se vším všudy, co k nim patří.

Karel Zálešák

Pozvánka na tradiční rybářské závody

Rybářské sdružení Bořetice zve malé i velké rybáře a rybářky, radily i čuhače na tradiční rybářské závody, které se uskuteční v sobotu 14. června.

Opět budou závodit ráno dvě kategorie dětí a po obědě dospělí. Přesné časy závodů i propozice budou oznámeny plakátky, na webu Obce Bořetice a na stránkách Rybářského sdružení Bořetice
<http://rybarske-sdruzeni-boretice.webnode.cz>.

Bylinkový ráj SONNENTOR

Čejkovice u Hodonína

SONNENTOR

Tady roste radost.

NAVŠTIVTE NÁS

Nabízíme zážitkovou exkurzi v našem moderním závodě na zpracování čajů a koření.

Naši průvodci vás provedou provoněnými sklady i výrobními prostory, kde můžete zhlédnout zrození nálevového čajového sáčku od výkupu bylinek z regionálních ekofarem až po samotnou výrobu v čejkovickém provozu.

EXKURZE

Skupinky od 10 osob

Kdykoliv po předchozí tel. domluvě.
po–ne 10–15 hod.

Jednotlivci a skupinky do 10 osob

Pouze v tyto vyhrazené termíny:
červenec–srpen: po–pá ve 12 a 14 hod.
květen–prosinec: so 10–14 hod.
svátky: 1. 5., 8. 5., 5. 7., 6. 7., 10–14 hod.
Exkurze začínají vždy v celou hodinu.

KONTAKTUJTE NÁS NA

EylinkovyRaj@sonnentor.cz
nebo na telefonu 702 056 505

ADRESA

Příhon 943,
696 15 Čejkovice

WWW.SONNENTOR.CZ

www.facebook.com/SonnentorCejkovice

VSTUPNÉ

Dospělí 40 Kč
Skupiny od 20 osob 30 Kč
Důchodci, studenti a ZTP 30 Kč
Děti a mládež 6–15 let 20 Kč
Děti do 6 let zdarma

FIREMNÍ PRODEJNA

Nabízí široký sortiment biočajů, biokoření a dalších biospecialit.

otevřeno celoročně: po–pá 8–17 hod.
květen–prosinec: so 10–15 hod.

BYLINKOVÁ ZAHRADE

Uprostřed areálu jsme umístili přírodní bylinkovou zahradu svaté Hildegardy ve stylu středověkých klášterních zahrad. Ve vegetačním období si zde můžete vyzkoušet své znalosti základních bylinek, které znaly již naše babičky.

Sluneční máj

1. a 8. května 2014
od 10 do 14 hodin
Exkurze probíhají
zdarma.

Velikonoce z pohledu historie

Jaké křesťanské tradice dodržujeme na Velikonoce, víme. Člověk by měl ale na události nahlížet z více úhlů, a proto by měl mít informace z více stran. Jak se na velikonoční události dívá věda, konkrétně historici?

Vzpomínané akce proběhly dle našeho kalendáře v první dubnový týden roku 29 našeho letopočtu v Judsku a především v Jeruzalémě.

Izraelský národ v počtu 12 kmenů byl roztroušen po celém tehdejší světě a Judsko konkrétně bylo provincií Říma. Nebyl to tedy národ svobodný.

Dlouho očekával příchod Mesiáše. Vlastně podle starých proroctví dvou mesiášů. Jednoho z kmene Judy, který měl vládnout, a jednoho z kmene kněžského, Léviho kmene, který měl být jeho duchovním poradcem.

Hlavní úkol Mesiáše byl osvobodit izraelský lid od nadvlády a vytvořit na zemi boží království. Do role mesiášů se vžili Jan Křtitel, jako duchovní poradce, a Ježíš z Nazaretu, jako budoucí židovský král, potomek z kmene Judy i Lévi (po matčině linii).

V roce 28 utržilo mesiášské hnutí první pohromu. Byl zatčen a sťat Jan Křtitel. Ježíš a jeho učedníci pochopili jeho smrt jako naplnění proroctví Izaiáše a vystupňovali svoji kazatelskou činnost. Jeho smrt pro ně byla důkazem toho, že boží království na zemi je nedaleko.

Na jaro roku 30 naplánoval Ježíš vyvrcholení svého působení, jinými slovy chtěl změnit status quo a vyhlásit se židovským králem.

Důsledně se při tom řídil učením starých proroků Izraele.

Očekával nejen svoje utrpení, ale také svoji záchranu na poslední chvíli zásahem božím, jak to proroctví uváděla u všech služebníků božích. Vždy konal téměř doslova podle proroctví.

Do Jeruzaléma vjíždí na osleti,

což je proroctvím dané vyhlášení se za židovského krále. Přijíždí v neděli před svátky pesach. Dále už události popisují evangelia o jeden den proti historii posunutě.

Začneme od konce.

Ukřižování neproběhlo v pátek, ale ve čtvrtek.

Evangelia uvádějí, že spěchali se snětím těla z kříže, protože se blížil sabat, tedy sobota. Ale o pesachu byl sabatem každý den, tedy nejen v sobotu, ale i předcházející pátek. Matouš popisuje situaci pravdivě, když píše, že „ženy navštívily hrob v neděli brzy ráno po sabatech“, tedy v množném čísle. Zemřel tedy na kříži ve čtvrtek asi v 15 hodin.

„Poslední večeře“ tedy nebyla pesachová. Žádný věřící Žid by si nedovolil jako hlava rodiny o pesachu večeřet bez všech svých nejbližších příbuzných. Evangelista Jan jasně píše, že Ježíš lámal chléb, řecky artos, nikoliv nekvašené placky macos.

O nepřesnostech v popisu ukřižování jste asi už slyšeli.

Římané zásadně ruce přibíjeli hřebem mezi kost loketní a vřetení a na nohou zásadně v patní kosti.

Samotný dvojnásobný osvobozující rozsudek od Piláta, než jej Židé donutili k rozsudku ukřižování, byl sepsán až v 70. letech. V době silných protižidovských nálad po neúspěšné židovské revoluci v letech 66 až 73 n.l. K protlačení křesťanství do Říma nebylo vhodné připomínat, že Ježíše poslal na smrt Říman Pilát, a to za hrdelní zločiny proti římskému právu.

Ježíš byl každopádně velká pravdivá historická osobnost i bez příkras, které mu přidala křesťanská dogmata. Naplňoval svou činností obsah žalmu známého jako Šalamounovy zpěvy, které doslova popisují politický program mesiáše v šesti

bodech: vládnout Izraeli, očistit ho od cizích vládců, nastolit spravedlnost, oddělit hříšníky od lidu Izraele, rozšířit vládu boží na všechny národy, sjednotit znovu izraelské kmeny

Zcela jasně to dokumentuje snahu změnit status quo, dnešními slovy řečeno revoluci. Jenom to nemělo být hromaděním zbraní a jejich použitím, ale kazatelskou činností v masách, aby tyto prožřely a s pomocí boží to vykonaly.

Sociálně revoluční křesťanství opustilo hranice Judska, šířilo se a z pohledu vládnoucích vrstev bylo potřeba jeho nebezpečnou revolučností otupit a nějak ho otočit ve prospěch mocných a bohatých. Tento záměr naplňoval Pavel z Tarsu ve svých Listech Římanům, Korintským a dalších. Boží království na zemi, za které se rvali Ježíš a jeho učedníci, přenesl nepochopitelně zpět na nebe.

Zde je třeba říct, že hebrejšтина i řečtina té doby slovo „království“ vykládala nikoliv jako státní útvar, ale jako vládu či nadvládu (viz království Herodotovo, který žádný království neměl, protože Judsko byla římská provincie).

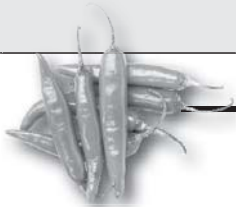
Tolik historici.

Pokud se vám více zamlouvá tradiční křesťanský výklad událostí kolem Velikonoc, autor vám ho tímto článkem rozhodně nechce brát. Ctí totiž základní ideu svobody člověka – „nesouhlasím sice s tvým názorem, ale budu první, kdo se bude rvát za to, abys ho mohl obhajovat“.

Ing. Petr Zemánek

Kulinářské okénko

Jednoduchý, nepečený, čokoládový DORTÍK

Suroviny:

1 kakaové BEBE sušenky
100 g másla
500 g tvarohu (nízkotučný)
1 šlehačka
300 g čokolády

Na polevu 140 ml šlehačky
a 100 g čokolády.

Postup:

Sušenky rozdrtíme a přidáme rozpuštěné máslo, směs roztláčíme na dortovou formu vystlanou folií. Dáme nad páru rozpustit čokoládu, v misce si rozmícháme tvaroh s přidáním šlehačky, když se rozpustí čokoláda, necháme ji chvíli stát a smícháme s tvarohovou-šlehačkovou hmotou, rozmíchanou hmotu nalejeme na korpus ze sušenek, pěkně uhladíme

Polevu si připravíme tak, že nad parou ve šlehačce rozpustíme čokoládu, necháme chvíli vychladnout a nalejeme nahoru na tvarohovou-šlehačkovou hmotu, necháme vychladnout v ledničce.

Štrůdl trošku jinak (bez mouky)

Suroviny:

Uděláme rovnou dvě štangle:
2-4 hrnky vložek
půl hrnku vody
2 bílé jogurty
3-4 lžičce medu
jablko, skořice, cukr

Postup:

Vytvoříme hmotu: smícháme vložky s vodou a přidáme jogurty a med (pokud se Vám bude zdát, že hmota je řidší, přidáme vložky, a pokud hustější, přidáme vodu nebo trošku jogurtu, stejně to platí o sladkosti hmoty, bude-li se Vám zdát málo sladká, přidejte med podle své chuti).

Hmotu dáme na pečící papír – nejdříve na spodek, potom dáme hmotu z jablek, skořice a cukr ten podle své chuti a přiklopíme další hmotou.

Troubu předehřejeme na 200 °C a pečeme 30 minut.

Čtyřicet let od sloučení JZD

Prvním lednem roku 1974 skončila éra samostatného Jednotného zemědělského družstva bořetických zemědělců. Vynechám období těžkých začátků zakládání zemědělských družstev. K tomu se vrátím až někdy později. Dnes chci vzpomenout skutečnosti, jak bořetické družstvo vypadalo poslední léta před sloučením, to je jak hospodařilo a co předcházelo jeho sloučení s JZD Velké Pavlovice a Němčičky.

V posledním roce před sloučením mělo bořetické družstvo 226 pracovníků, z toho 13 vedoucích. Obhospodařovalo celkem 636 hektarů zemědělské půdy, z toho 454 ha orné půdy, 102 ha vinic a 54 ha ovocných sadů. Zbytek byly zahrady, louky a pastviny. V této výměře bylo i 120 hektarů záhumenek členů. Na orné půdě vedle obilovin pěstovalo 48 ha cukrovky, 50 hektarů vojtěšky, 11 ha okurek, 10 ha rajčat, 2 ha cibule, 5 ha zeleného hrášku, 2 ha

mrkve a 1 ha ostatní zeleniny. V zelenářské zahradě, která se nacházela v místech dnešního rybníka Olina Sadílka, se v pařeništích pěstovaly sazenice rajčat a různá zelenina k přímému prodeji členům a občanům. V živočišné výrobě družstvo mělo 380 kusů skotu. Z toho bylo 170 krav a zbytek byl mladý skot a skot ve výkrmu. Dále mělo 637 ks vepřového dobytka. Z toho 68 prasnic, tři kance, zbytek tvořili vepři ve výkrmu a selata. Družstvo mělo také 16 koní, z toho dva jezdecké pro mládež. Zbytek byli tažní a koně určené ke kultivaci ve vinicích. Mělo také jednoho plemenného kozla k připouštění koz obyvatel ze širokého okolí. V přidružené výrobě družstvo vyrábělo především betonové zboží, jako například vinohradnické sloupky, dlaždice, škvárovetonové stavební tvárnice, obrubníky a podobně. Družstvo patřilo k nejlepším na okrese.

Za trvale dosahované nejvyšší výnosy v obilovinách bylo oceněno státním vyznamenáním „Za zásluhy o výstavbu“. V posledním roce samostatného družstva 1973 dosáhlo nejvyššího výnosu v obilovinách na okrese. V ozimé pšenici dosáhlo výnosu 50,4 centu z každého hektaru, zatímco v průměru bylo na okrese dosahováno jen 38,2 centu. U ječmene naše JZD dosáhlo výnosu 43,2 centů, zatímco okresní průměr činil jen 35,8 centů. U zrnové kukuřice jsme dosáhli výnosu 67,9 centů, zatímco průměr v okrese byl jen 34,2 centy. Ale i v ekonomických ukazatelích patřilo naše družstvo k nejlepším. Například z každého hektaru zemědělské půdy dosáhlo hrubého důchodu (což byl zisk s odměnami a požitky členů) téměř 20 tisíc korun (19 594,42) a v okrese byl průměr jen 9 786 Kčs. Těchto výsledků dosahovalo díky vysoké intenzitě výroby. Pro srovnání – družstvo Němčičky

mělo 12 055 Kčs a Velké Pavlovice 11 603 Kčs.

Velkou část užívaných pozemků mělo družstvo pod závlahou. Dnes z těchto závlah zůstala jen torza. Za Stavebninami Vajbar dnes zůstal domek hlavní čerpací stanice, v příkopu u mostu na Němčičky je i dnes vidět vyčnívající potrubí zemních rozvodů, a u Trkmanky za rybníkem vyčnívá roura od odvodušňování rozvodů. Voda z Trkmanky byla relativně čistá, protože nebylo tolik pracích a čisticích prostředků, a v mnoha obcích ještě nebyla také kanalizace. Pokud se nezavlažovaly pozemky v povodí Trkmanky, čerpala se voda do požární nádrže na středisku JZD, a odtud se v suchých letech čerpala až na Padělky k Vrbici. Tam byl ocelový zásobník, od něj vedla voda potrubím k Járku u Komárku. Tady byl Járek provizorně přehrazen hrází ze dřeva, aby se zde načerpaná voda zadržovala. Odtud se velkým mobilním čerpadlem IRIS čerpala voda do 13 svinovacích zavlažovačů. Zavlažovala se zelenina, ale i například vojtěška.

Organizace práce v rostlinné výrobě byla taková, že ve vinicích, sadech a zelenině se uplatňoval „tálkový systém“. Spočíval v tom, že členové (převážně ženy) si takzvaně nabraly k obdělávání libovolné množství vinohradů, vyměřené dílky okurek, rajčat, řádky meruňkových stromů a podobně. O každé vinici byla evidence; kolik má keřů, běžných metrů řádků a podobně tak, aby účtárna mohla přesně spočítat výkon a odměny pracovníků po provedených pracích. V sadech pod stromy se například pěstoval zelený hrášek, který se ručně vytrhával ze země a nakládal na vlečky, které jej odvážely do Fruty. Podle provedených prací byla pracovnícím vykazována práce. Podle velikosti zabraných vinohradů si také mohl každý dopředu spočítat, kolik jednotek a v přepočtu i peněz za celoroční obdělávání asi dostane. Skupináři svěřené pracovnice obcházeli a prodávali s nimi – do jakého termínu má daná práce být hotova, jak jsou s

jejich prací spokojeni. Pokud práce nebyla provedena v termínu nebo byla provedena špatně, odložili výkaz práce pro mzdovou účtárnu, pak pracovník odměnu dostal až v příští výplatě. Kromě práce na dílcích, přicházely ženy dle zájmu k tak zvanému „raportu“; zde dostávaly práci na rozmetání hnojiv, sbírání kamení a podobně. Několik žen pracovalo i ve stavební skupině. Mzda se vykazovala dvakrát v měsíci. V půli měsíce byla tak zvaná záloha, na konci měsíce výplata zbytku měsíční mzdy. Ženy na dílcích pracovaly v době, kdy jim to vyhovovalo, ale zpravidla ráno, aby stačily ještě uvařit oběd. Sklizeň rajčat a okurek probíhala v brzkých ranních hodinách do připravených beden, které pak kočí nebo traktoristé odváželi. Rajčata byla odvážena traktoristy přímo do Fruty, okurky do lisovny, kde se odpoledne okurky třídily. Na tyto práce mimo obdělávání dílků se ženy přihlašovaly dobrovolně. Mladší ženy chtěly velkých výplat ráno posbíraly okurky, pak vypravily děti do školy, pak šly trhat na své přidělené řádky meruňky, následně něco uvařily k obědu, ještě odpoledne šly třídít okurky. Někdy tak pracovaly i 13 hodin. Těmto ženám se říkalo „rafanky“. V posledních letech mělo družstvo na sklizeň okurek a rajčat již mechanizaci, která usnadňovala ženám práci. Jednalo se o pásy tažené traktorem. Ženy šly za pásem a sbíraly buď okurky, nebo rajčata na tento pás, který je dopravoval na traktorovou vlečku. Ženám také často pomáhala na dílcích celá rodina, a to ve volnu po práci nebo po škole.

K zápočtu doby (roku) pro starobní důchod a sociální zabezpečení bylo v rostlinné výrobě třeba v roce odpracovat minimálně 160 odpracovaných dnů, což bylo alespoň 160 tzv. pracovních jednotek. Práce byla převážně normovaná, a seznam pracovních norem byl každoročně schvalován výroční členskou schůzí. Výjimkou byly jen opravářské práce a práce vedoucích pracovníků. Opraváři měli hodinovou odměnu, vedoucí fixní měsíční odměnu, kterou jim stanovilo

představenstvo družstva. Řemeslníci z počátku nebyli členové družstva, ale zaměstnanci, a proto byli odměňováni finanční sazbou jako například na státním statku. Členové dostávali odměnu podle odpracovaných pracovních jednotek. Za jednu jednotku bylo 27 Kčs, a byla to vlastně záloha na budoucí výsledek hospodaření, kdy výroční členská schůze rozhodovala podle dosaženého zisku o doplácích k jednotkám. Odměna byla v čistém, protože daň ze mzdy a pojištění platilo za všechny členy družstva. Průměrná roční odměna v roce 1973 jednoho přepočteného pracovníka činila 22 974 Kčs, to je v průměru 1 914 měsíčně. V konkrétních odměnách byly však velké rozdíly. Největší odměny měli zásobovači v živočišné výrobě. Předseda družstva měl měsíční plat 2 750 Kčs a s tímto platem byl až na 48. místě. Ekonom a agronom měli 2 300 Kčs, zootechnik a mechanizátor 2 250. Vedle finanční odměny dostávali členové i naturální odměny, například 0,5 litru mléka ke každé odpracované jednotce, 1kg obilí apod.

V živočišné výrobě byli pracovníci odměňováni podle dosahované užitkovosti a odpracovaných hodin. Pracovali každý den včetně víkendů, což byla nevýhoda. Na druhé straně však měli práci i v zimě, a pokud chtěli, mohli si k práci také přibrat obdělávání vinice. Členové družstva si také každý den chodili pro naturální mléko. Mnoho dětí v té době bylo také na tomto mléku doslova odkojeno. V počátcích dojičky nazývaly svěřené kravky jmény, jak jim říkali původní majitelé. Dojičky přesně věděly, která kráva v tu kterou dobu má to nejlepší mléko, a tak si maminky s novorozenci pro naturální mléko chodily i do stájí. Jinak ale bylo naturální mléko vydávané v mléčnici, kde byla evidence vydaných naturálií. Družstvo mělo svého přiděleného zvěrolékaře, který každý den se zootechnikem prošel všechny stáje a rozhodoval o léčbě jednotlivých kusů dobytka.

Každý člen měl nárok na záhu-

menku do výše 50 arů, z toho 10 arů vinice. U orné půdy tomu bylo tak, že na začátku měl každý konkrétní pozemek na Záhumenici, na Tálkách za kostelem nebo v dalších záhumenkových tratích, a tyto si členové s pomocí formanek sami obdělávali. Postupně však měli členové stále větší zájem o společné záhumenky, neboť se nemuseli stále doprošovat, aby jim ten který koňák či traktorista udělal formanku, které se často prováděly po pracovní době. Ze společné záhumenky byly vydávány naturálie podle průměrného výnosu, kterého bylo v tom kterém roce dosaženo. Takže pokud měl člen celou záhumenku kromě vinice ve společném, dostal ze 40 arů 40 pytlů obilí, což odpovídalo výnosu 50 centů.

Hrozny z vinic družstvo zpracovávalo na víno a to pak prodávalo Družstevním vinným sklepům v Hodoníně a nebo Vinařským závodům Velké Pavlovice. Kapacita sklepa byla až 100 vagonů, neboli milion litrů vína. Družstvo také vlastnilo nový velmi výkonný hydraulický lis („buchr gajer“), se kterým lisovalo mimo sezonu různé produkty pro Frutu Brno. Mimo jiné i mandarinky, které ženy před lisováním loupały. Občas si některé ženy odnášely domů i plné kbelíky naloupaných mandarinek. Fruta Brno v té době vyráběla v licenci Coca-Colu, a tak zaměstnancům, a tím i našim pracovním, prodávala nepřesně naplněné lahve za symbolickou 1 korunu, což byla také výhoda.

V roce 1971 se stále častěji začalo hovořit o potřebě specializace a koncentrace zemědělské výroby. Té se mělo dosáhnout vzájemnou spoluprací (kooperací) jednotlivých zemědělských závodů. Družstvo si proto začalo společně s družstvy Vrbice a Němčičky pořizovat a skladovat náhradní díly pro potřeby opravárenství všech tří družstev. Společný sklad byl v Čačíkové stodole. Na tomto místě má dnes majitel autoopravny pan Antonín Čačík postavený rodinný domek. Představa byla taková, že tato tři družstva se dohodnou i na společ-

ném podnikání i v dalších odvětví zemědělství. Okresní zemědělská správa postupně začala organizovat takzvaná kooperační seskupení a sdružení o velikosti kolem 22 000 hektarů půdy (tzv. malý okres). Na této úrovni byly vybudovány Agrochemické společné podniky (později se sloučily v jeden), velkovýkrmna vepřového masa JAVE, Meliorační družstvo, Stavební sdružení, sdružení na pěstování zeleninové sadby Jižní Morava (později podnik), kooperační sdružení na sušení a granulování vojtěšky, cukrovarských řízků a podobně, a nakonec Výrobně organizační jednotky (VOJ) o výměře okolo 2 500 hektarů. Z těchto Voj později vznikala nová sloučená družstva. V celém socialistickém bloku se uplatňovaly dva protichůdné způsoby. Bulharský, kde byla družstva s průměrnou výměrou 20 000 hektarů, a obráceně německý, kde byla zachována družstva na úrovni obcí a ta spolu kooperovala tak, že jedno družstvo produkovalo za další dvě družstva prasata, druhé družstvo krávy, třetí drůbež a podobně. Já jsem byl v delegaci v okrese Stará Zagora v Bulharsku, také v delegaci, která měla získat zkušenosti v NDR. Tak jsem nabyl přesvědčení, že pro nás by byl nejvhodnější německý způsob a družstva neslučovat. Jenže v Praze byli jiného názoru, až nakonec přišla Okresní zemědělská zpráva s tím, že naše JZD se bude slučovat s družstvy Vel-

ké Pavlovice a Němčičky. Snad nikdo od nás z toho nebyl nadšen. Vystaly otázky, kdo co bude ve sloučeném družstvu dělat. Jednoznačně bylo stanoveno, že sídlo nového družstva bude v Pavlovicích, i když zde nebyla dostatečná administrativní budova. Na rozdíl od nás a Němčiček, kde byly postaveny nové správní budovy. Nespokojenost členů z Bořetic a Němčiček byla i s tím, že vedoucí funkce v novém družstvu obsadili vedoucí pracovníci z Velkých Pavlovic, a dokonce prosadili, že družstvo neslo název JZD Velkopavlovicko. Na následné výroční členské schůzi došlo ke změně názvu družstva na JZD Rovnost, což mělo symbolizovat rovnost všech členů bez ohledu, zda jde o členy bývalého JZD Velké Pavlovice, Bořetice nebo Němčičky.

Sloučení družstev přineslo mnoho změn. Potkávám-li dnes zejména ženy z vinařské čtyry, ale i z jiných úseků, vzpomínají na léta práce v družstvu většinou v dobrém. Přesto jsem přesvědčen, že v našich podmínkách bylo slučování JZD chybou. Společné zemědělské družstvo Rovnost fungovalo přes 15 let, z toho po zhruba dvě léta existovala tak zvaná „společná živočišná výroba“, sdružující živočišnou výrobu ještě dalších dvou družstev. Ukázalo se však, že to není dobré řešení, proto byla následně zrušena.

Podrobněji o práci sloučeného družstva snad někdy později.

Staňa Pazderka, Bořetice

jízdní kola

velké slevy jízdních kol

v nabídce 100 kusů jízdních kol, koloběžek a odrážedel
náhradní díly, doplňky a sluneční brýle

na funkční a sportovní prádlo CRAFT, MOIRA, ATEX sleva až 35%
prodej dárkových a servisních poukazů v hodnotě 300 až 1000,-Kč

záruční i pozáruční servis, opravujeme všechna jízdní kola,
provádíme opravy kotoučových i hydraulických brzd

otevřeno: po - pá 8.00 - 12.00 13.00 - 17.00 sobota: 8:00 - 11:00

Hlavní 68, Velké Pavlovice, tel: 519428507 www.zaf.cz velo@zaf.cz

První bořetická výstava vína

V souvislosti s tradiční Velikonoční výstavou vína v Bořeticích chceme připomenout začátek této tradice.

„Ve dnech 4. a 5. dubna 1937 byla vinařskou besídkou v Bořeticích uspořádána první výstava tohoto druhu v naší obci“. (Výstava se konala v neděli a v pondělí na Velikonoce.) To je přesná citace z kroniky obce.

Výstava s přesným názvem Výstava a trh vína se uskutečnila v místní tělocvičně. Víno se nebodovalo. Hodnocením pouze postupovalo či nepostupovalo do vystavované nabídky k prodeji. Zúčastnili se jí vinaři ze 17 okolních obcí se 403 vzorky. Z těch bylo 193 doporučeno k prodeji.

Výstavy se zúčastnilo neuvěřitelné množství lidí – 1 500 v neděli a 1 400 v pondělí.

Kdo pracoval ve výstavním výboru a kdo v tzv. soudcovské komisi, uvádíme v obrazové příloze. Stejně tak seznam vystavovatelů z Bořetic.

Zachoval se úplný katalog z výstavy a v něm zaujaly tehdejší reklamy. Svoje zboží a služby tam nabízí mimo jiné obchodník Rudolf Mlýnský, Občanská záložna v Hustopečích s filiálkou v Bořeticích, Hospodářské družstvo v Hustopečích se skladem v Bořeticích, Ovocnicko-vinař-

ské družstvo ve Velkých Pavlovicích se sklepem V Bořeticích, révové sazenice nabízejí Josef Kocmánek, Bořetice 149, a František Šebesta, Bořetice č. 277, a uhlí se značkou „Baťa“ by vám zabezpečil František Dufek, Bořetice č. 293. Katalog uvádí oslavný článek o bořetickém vinařství „Ke staroslavnému bořetickému vinařství“.

Autor napsal, že „víno naše dosáhlo tehdy první a prvotřídní moravské kvality a udrželo ji po celá staletí. To je slavná hospodářská a vinařská epocha pánů z Tetova, z Čechtína a posléze Žampachů z Potštýna. Požehnané doby XV. a XVI. věku pak přivedly k plné platnosti naše všechny vinařské hory. Byly to nejen Kácary a Olbramy, Bočky a Dlouhé hory, Brutacky a Halbiryky, tak i slavná epocha toufarská a habánská se dostala k nám, jak o tom svědčí vinohradní plochy Dlouhého Toufaru...“

Na základě obnovovaných starobylých privilegií, posledně za Adama z Liechtenstejnů, se podařilo vzkřísiti zdejší kulturu révou a naše samorodé víno závodilo s nejlepšími druhy vína staré rakouské monarchie, i s tím proslulým vínem tokajským...“

Mají tedy bořetičtí vinaři na co navazovat.

Výstavní výbor:

Frolich Josef, předseda.	Machač Tomáš.
Jakubec Petr, místopředseda.	Varadínek Cyril.
Suský Jáchym, jednatel.	Novák Bedřich.
Kadlec Jakub, pokladník.	Surman Václav.
Reiter Julius.	Dufek František.
Kocmánek Josef.	Pazderka Josef, č. 257.
Šlancar Josef.	Frolich Stanislav.
Kobza Matěj.	Juras Jan.
Kadlec Josef.	Vyhňák Josef.
Padalík Josef.	Surman František, č. 299.
Machač Jan, č. 9.	Kuchyňka Václav.

Soudcovská komise:

- Z Brumovic: Valný Jan, Ševela František.
 Z Bořetic: Surman Antonín, Juras Petr, Petrásek František, Šebesta František, Šafránek František, Kadlec Josef, 102, Kadlec Tomáš, 121, Popovský František, Kubík Josef, Pazderka Hynek, Petrásek Jak., Drucker Rudolf, Surman Metoděj, čís. 268, Kuchyňka Josef, starosta, Švejška Jan, Vyhňák Josef, Pazderka Josef, č. 100, Dufek Václav st., Machač Tomáš st., Machač Jan, č. 8, Pazderka Frant., č. 285, Kadlec Antonín, č. 240.
 Z Hor. Bojanovic: Balšínek Jan.
 Z Vel. Bilovic: Kachyňa František.
 Z Cejčce: Juras Stanislav.
 Z Hustopeče: Horák Alois, Pecha Otto.
 Z Mutěnic: Svoboda Josef, Holesínský František.
 Z Němčiček: Benda Josef, Hulata Ant., Prokeš Václ., Sadílek Fr.
 Z Vel. Pavlovic: Biza Jan, Foukal František, Prát Josef, Horňanský Alois, Kocmánek Ludvík.
 Z Rakvic: Vajbar Josef, Kamenský Jan.
 Ze Staroviček: Pěnčík Tomáš.
 Ze Šitbořic: Němeček Josef.
 Z Vrbice: Bařina Frant., Ostřížek Tomáš, Mikulica.
 Z Kobyli: Kadlec Cyril, hostinský, Damborský Frant.
 Odborné vedení: stát. sklepní inspektor J. Čizmář z Brna, — stát. vinař. inspektor J. Dohnal z Mutěnic, — instruktor Václav Vašek z Mutěnic, — instruktor Jaroslav Míša z Vel. Pavlovic.

SEZNAM VYSTAVOVATELŮ:

Brumovice.				
Čís.	Jméno	Odrůda	Roč.	Prodej. mn. v l.
1.	Fanta Jan	288 směs bílá	—	—
2.	Suchánek Rudolf	70 směs bílá	—	—
3.	Suchánek Rudolf	70 směs červená	—	—
4.	Ševela František	65 směs bílá	—	—
5.	Kratochvíl Josef	84 směs červená	—	—
6.	Hortvík Ludvík	516 směs červená	—	—
7.	Blísa Jindřich	292 směs červená	—	—
8.	Hajda František	79 směs bílá	—	—
9.	Charvát Vavřín	66 směs červená	—	—
10.	Valný Jan	300 směs červená	—	—
11.	Ševela Josef	12 neuburgské	—	—
12.	Kovářík František	35 sylvánské	—	—
Bořetice.				
13.	Padalík Josef	458 směs bílá	—	—
14.	Bystřický Vojtěch	3 port. modrý	—	—
15.	Bystřický Vojtěch	3 směs bílá	—	—
16.	Dufek František	395 neuburgské	—	—
17.	Dufek František	295 směs bílá	—	—
18.	Dufek František	295 port. modrý	—	—
19.	Frolich Josef	127 tramín	—	větší mn.
20.	Frolich Josef	127 velt. zelený	—	větší mn.
21.	Frolich Josef	127 sylvánské	—	větší mn.
22.	Frolich Josef	127 frankovka	—	větší mn.
23.	Frolich Josef	127 neuburgské	—	větší mn.
24.	Frolich Stanislav	260 velt. zelené	—	—
25.	Frolich Stanislav	260 frankovka	—	—
26.	Frolich Stanislav	260 směs červená	—	—
27.	Juras Jan	502 směs červená	—	200
28.	Juras Jan	502 směs bílá	—	—
29.	Juras Petr	20 směs červená	—	—
30.	Juras Bartoloměj	20 směs bílá	—	—
31.	Juras Ludvík	165 směs bílá	—	—

Čís.	Jméno	Odrůda	Roč.	Prodej. m. v l.
32.	Juras Ludvík	165 směs červená		
33.	Kostřoun Jan	směs červená		
34.	Kuchyňka Václav	117 port. modrý		
35.	Kuchyňka Václav	117 sylvánské		
36.	Kadlec Josef	102 sylvánské	100	
37.	Kadlec Josef	102 směs červená	200	
38.	Kuchyňka Jan	235 port. modrý		
39.	Kuchyňka Jan	235 velt. bílá		
40.	Kobza Matěj	254 velt. zelené		
41.	Kadlec Antonín	210 frankovka		
42.	Kadlec Antonín	210 velt. zelené		
43.	Kuchyňka Antonín	520 sylvánské	500	
44.	Kuchyňka Antonín	320 port. modrý	větší mn.	
45.	Kocmánek Josef	149 neburgské	větší mn.	
46.	Kocmánek Josef	149 velt. zel.	větší mn.	
47.	Kocmánek Josef	149 sylvánské	větší mn.	
48.	Kocmánek Josef	149 ryzlink vlašský	větší mn.	
49.	Kocmánek Josef	149 směs bílá	větší mn.	
50.	Kocmánek Josef	149 směs červená	větší mn.	
51.	Kocmánek Josef	149 leanka	větší mn.	
52.	Kocmánek Josef	149 velt. zel.	1954	
53.	Kocmánek Josef	149 neburgské	1954	
54.	Kadlec Jakub	62 směs červená		
55.	Kadlec Jakub	62 velt. zelené		
56.	Kuchynka Antonín	240 port. modrý		
57.	Kuchynka Jan	240 velt. zelené		
58.	Kuchynka Jan	240 sylvánské		
59.	Kadlec František	95 port. modrý		
60.	Kadlec František	95 směs bílá		
61.	Kratochvíl Jan	port. modrý		
62.	Kadlec Josef	510		
63.	Grůza Stanisl., účetní	velt. zelené		
64.	Lacina Jan	104 směs červená		
65.	Líbal Josef	port. modrý		
66.	Machač Jindřich	8 ryzlink vlašský		
67.	Machač Jindřich	8 port. modrý		
68.	Machač Tomáš	8 port. modrý		
69.	Machač Tomáš	8 velt. zelené		
70.	Machač Jan	9 port. modrý		
71.	Machač Jan	9 směs červená		
72.	Machač Jan	9 směs bílá		
73.	Machač Jan	9 neburgské		
74.	Popovský František	směs bílá		
75.	Popovský František	směs červená		
76.	Petrásek Jakub	156 frankovka		
77.	Petrásek Jakub	156 velt. zel.		

Čís.	Jméno	Odrůda	Roč.	Prodej. m. v l.
78.	Petrásek Jan	46 port. modrý		
79.	Petrásek František	187 port. modrý		
80.	Petrásek František	187 směs bílá		
81.	Petrásek Ludvík	port. modrý		
82.	Petrásek Stanislav	port. modrý		
83.	Pazderka Bernard	směs červená		
84.	Pazderka Josef	100 velt. zel.		
85.	Pazderka Josef	100 sylvánské		
86.	Pazderka Josef	257 port. modrý		
87.	Pazderka Josef	257 sylvánské		
88.	Pazderka Bernard	port. modrý		
89.	Pazderka Bernard	burgundské bílé		
90.	Pazderka Jan	222 ryzlink rýnský		
91.	Pazderka Jan	222 port. modrý		
92.	Pazderka Cyril	27 port. modrý		
93.	Padalík Jan			
94.	Padalík Jan			
95.	Padalík Josef	65 neburgské		
96.	Padalík Josef	65 frankovka		
97.	Padalík František	směs červená		
98.	Procházka Josef	501 směs červená		
99.	Julius Reiter	červené stolní		
100.	Julius Reiter	směs veltlínu		
101.	Surman Václav			
102.	Surman Václav	port. modrý		
103.	Surman František	299 port. modrý		
104.	Surman Antonín	směs bílá		
105.	Surman Antonín	port. modrý		
106.	Surman Metoděj	119 směs červená		
107.	Surman Josef	298 směs červená		
108.	Surman Josef	298 směs bílá		
109.	Suský Joachim	veltlín. zel.		
110.	Suský Joachim	ryzlink vlašský		
111.	Suský Joachim	port. modrý		
112.	Suský Joachim	směs bílá		
113.	Špringer Jakub	port. modrý		
114.	Šťastný Josef	145 ryzlink vlašský		
115.	Šťastný Josef	145 směs červená		
116.	Sumberák František	224 port. modrý		
117.	Sumberák František	224 směs červená		
118.	Svásta Metoděj	316 neburgské		
119.	Svásta Tomáš	114 směs červená		
120.	Šebesta Karel	směs červená		
121.	Šebesta Karel	směs bílá		
122.	Slanecar Josef	směs bílá		
123.	Slanecar Josef	veltlín. zel.		

Čís.	Jméno	Odrůda	Roč.	Prodej. m. v l.
124.	Varadínek Cyril	směs červená		
125.	Varadínek Cyril	směs bílá		
126.	Novák Bedřich	port. modrý		
127.	Novák František	port. modrý		
128.	Surman Metoděj	268 port. modrý		
129.	Vinař.-ovocn. druž. Velké Pavlovice, sklep Bořetice	port. modrý		
130.	Vinař.-ovocn. druž. Velké Pavlovice, sklep Bořetice	frankovka		
131.	Vinař.-ovocn. druž. Velké Pavlovice, sklep Bořetice	směs bílá		
132.	Vinař.-ovocn. druž. Velké Pavlovice, sklep Bořetice	ryzlink vlašský		
133.	Vinař.-ovocn. druž. Velké Pavlovice, sklep Bořetice	sylvánské zel.		
134.	Vinař.-ovocn. druž. Velké Pavlovice, sklep Bořetice	veltlín. zel.		
135.	Vinař.-ovocn. druž. Velké Pavlovice, sklep Bořetice	neburgské		
136.	Vinař.-ovocn. druž. Velké Pavlovice, sklep Bořetice	tramin		
137.	Vinař.-ovocn. druž. Velké Pavlovice, sklep Bořetice	veltlín. červ. bílé		
138.	Jakubec Petr	směs červená		
139.	Jakubec Petr	frankovka		
140.	Kadlec Tomáš	směs bílá		
141.	Kadlec Tomáš	port. modrý		
142.	Pazderka František	285 směs bílá		
143.	Pazderka František	285 frankovka		
144.	Chrástek Antonín	25 port. modrý		
145.	Petrásek Stanislav	směs bílá		
146.	Kobza Matěj	směs bílá		
147.	Safránek František	směs červená		
148.	Šebesta František	směs bílá		
149.	Dufek Václav	směs červená		
150.	Dufek Václav	směs bílá		
151.	Pazderka Hynek	port. modrý		
152.	Pazderka Hynek	směs bílá		
153.	Ručný Karel	port. modrý		
154.	Procházka František	149 neburgské		
155.	Procházka František	149 směs červená		
156.	Procházka František	149 směs bílá		
157.	Juras Bartoloměj	20 neburgské		
158.	Chrástek Josef, hostinský	veltlínské zel.		
159.	Štefka Tomáš	směs červená		
160.	Drukr Rudolf	směs bílá		

Čís.	Jméno	Odrůda	Roč.	Prodej. m. v l.
161.	Drukr Rudolf	směs červená		
162.	Kubík Josef	port. modrý		
163.	Kubík Josef	frankovka		
164.	Kubík Josef	veltlínské zel.		
165.	Damborský Václav	frankovka		
166.	Slanecar Jan	směs červená		
167.	Grůza Antonín	port. modrý		
Horní Bojanovice.				
168.	Machač Florian	směs bílá	1956	
169.	Machač Florian	směs červená	1956	
170.	Homola Josef	směs bílá	1956	
171.	Bernad Stanislav	směs červená	1956	
172.	Pátek Matěj	směs červená	1956	
173.	Kopčík Tomáš	port. modr.	1956	
174.	Balšínek Jan	směs bílá	1956	
Velké Bílovice.				
175.	Sovadinová Apolonie	burgund. bílé	1956	400
176.	Sovadinová Apolonie	neburgské	1956	
177.	Hrabal Klement	směs červená	1956	
178.	Osička Karel	směs červená	1956	
179.	Kuchyňka Mikul.	směs bílá	1956	
180.	Polach Josef	směs bílá	1956	
181.	Zapletal Ferdinand	směs červená	1956	
182.	Mach Hugo	směs bílá	1956	větší mn.
183.	Břeňák Ludvík	směs bílá	1956	
184.	Lebloch Jaroslav	směs bílá	1956	
185.	Osička Mikul.	směs bílá	1956	
Čejč.				
186.	Juras Stanislav	směs bílá	1956	
Hustopeče.				
187.	Andrese Alfreda vdova	ryzlink	1956	
188.	Andrese Alfreda vdova	velt. zel.	1956	
189.	Andrese Alfreda. vdova	frohlich sylv.	1956	
190.	Andrese Alfreda vdova	strasberg.	1956	
191.	Andrese Alfreda vdova	burgund. bílé	1956	

Dr. Josef Mrkos

Ke starobylému bořetickému vinařství

Od nejstarších dob křesťanských vinuly se na našich tratích révové keře zelených vinohradů a naše starobylá ves a tvrz udatného Bořity byla součástí hlavní jihomoravské junácké a rytířské obrany hranic, zapadajíc v hlavní obranný systém Čejkovic, Podivína, Strachotína a Orlího hradu, nedobytných bašt děvitských. S tímto obranným pásem začíná u nás v obci skvělý středověký věk hospodářský. Je to první rozmach vinařské kultury, zlatého věku jižní Moravy.

Slunné hory Paskov, čtvrtě zelených vinohradů Kravích hor vystupují prvně na veliké hospodářské dějiště historie jako velké, cenné vinohradní objekty. V dobách dojemné péče markrabího Karla, otce moravského vinařství, i ostatní vinohradní trati jsou již v plném lesku a v plném užitku. Již proniká sláva a kvalita vína a plodnost vinohradů, že se stávají předmětem touhy mocných vzdálených rodů země: vedle slavných vladků a zemanů bořetických, pánů z Drahanovic a Přibyslavi, řada cenných tratí a spořádaných vinohradních čtvrtí byla získána klášterem pustiměřským.

A tu již vinohrady zase na západě za bořetickým jezerem tvořily součást velkolepé žírné oblasti hustopečské a na východě připínaly se na vinorodou skupinu kolem žhavé „Hodonské Sahary“, směrem na proslulé samorodné hory trksmanské. Víno naše dosáhlo tehdy první a prvotřídní moravské kvality a udrželo ji po celá staletí. To je již slavná hospodářská epocha pánů z Tetova, pánů z Čechtína a posléze Žampachů z Potštýna.

Požehnané doby XV. a XVI. věku přivedly k plné platnosti naše všechny vinařské hory, byly to nejenom Kácary a Olbramy, Bočky a Dlouhé hory, Brutačky a Halbiryky, tak slavná epocha toufarská a habánská dostala se také k nám, jak o tom svědčí vinohradní plochy Dlouhého toufaru. Toufaři znamenali u nás dokonalý rozvoj našeho starobylého vinařství sklepního. Před tím býval proslulý farní sklep, který představoval dokonalý typ sklepního hospodářství staré doby. Habáni toto hospodářství ještě zdokonalili. Jak důležité hospodářské a vinařské středisko habánské naše obec byla, je patrné, že slavný jejich

stařešina Klemperer soustředil do naší obce veliké jejich bratrské Synody. Důkaz to velikého hospodářského vlivu, který způsobila vrcholná naše středověká zemědělská kultura, kultura ušlechtilého révového keře.

Na základě starobylých vinařských privilegií, posledně za knížete Adama z Liechtensteinů, podařilo se opět po pustošivé třicetileté válce vzkřísiti a ke slávě přinésti zdejší kulturu révovou a naše samorodné víno závodí s nejlepšími druhy vína staré rakouské monarchie, i s tím proslulým vínem tokajským s plným zdarem.

A nyní probouzí se v plné slávě naše vinařská obec znovu. Využívá zase těch skvělých předností našich tratí, které se vyhýbají vybranými polohami mistralovým chladným proudům při toku potoka Trksmanky a vzdáleny jsou od ostrých úvalových proudů řeky Dyje.

Přijďte, okuste a pijte ten skvělý mok, utajené žhavé jihomoravské slunce, k posílení zdraví, síly a svěžesti, ke zdatnosti své a celého osvobozeného národa.

Úvod do „Katalogu výstavy a trhu vína v Bořeticích dne 4. a 5. dubna 1937“.

Ohlédnutí za padesátými léty I.

Předehra

V nedávno vydané knize *Bořetice v proměnách času* jsem poslední kapitulu z historie obce vymezil slovy „do poloviny 20. století“. Leckterý čtenář se asi podivil, proč jsem ten příběh rodné dědiny nedovedl v časovém sledu až k roku 2000, tedy k počátku 21. století. K tomu mohu uvést hned několik důvodů.

Trvalý pobyt ve své rodné obci jsem (úředně) uváděl až do léta 1961, kdy jsem se (poprvé) oženil s hanáckou dívčinou Lídou Pospíšilovou, o pět let mladší spolužačkou z brněnské univerzity, která tam absolvovala studium v oboru archivnictví a historie. Po promoci dostala místo v Archivu města Olomouce, kam dojížděla denně lokálkou z rodných Čelechovic na Hané. Tam, v osadě Studenec, vlastnili její rodiče selský grunt střední velikosti (č.p. 35), který byl ovšem toho času už řadu let v držení místního JZD, zatímco Lídin otec, můj tchán Josef, ročník 1900, pobíral hubený důchod a marodoval s bércovými vředy, kdežto tchyně Ludmila, ročník 1911, se sice trápila občas se žlučníkem, nadále docházela však

denně za prací, coby dojička, do místního družstevního kravína. (Je zajímavé, že z rozsáhlých polností zůstal Pospíšilovým coby družstevníkům jen *záhumenek*, nevelká loučka na jižním úbočí vesnického údolí, v polní trati, jež nesla jméno *Vinohrádky* – zde, na střední Moravě, pár kilometrů od města Olomouce.) Právě tam jsem se v červnu 1961 policejně přihlásil k trvalému pobytu a jezdil pak každou sobotu vlakem za manželkou, o rok později i za synkem Davidem, ze Zlína (tehdejšího Gottwaldova), kde jsem byl zaměstnán v Oblastní galerii výtvarného umění a přes týden „přechodně“ ubytován na *svobodárce* tamní firmy Stavoprojekt, národní podnik. Kontakt s Bořeticemi jsem začal ovšem ztrácet už od podzimu 1950, když jsem se po maturitě na hodonínském gymnáziu ubytoval přechodně v Brně, kde jsem získal své první zaměstnání – v Závodech přesného strojírenství v Brně-Lišni (což se také neobešlo bez dramatických zápletek a zaslouží si proto hlubší vzpomínání). Z těchto údajů vysvítá, že jsem ta pověstná padesátá léta, údobí

nejtužší komunistické totality, prožil zčásti už mimo Bořetice, kde vládly ostatně dost rozhárané poměry. Vraťme se však k počátkům toho režimu.

Únorové události roku 1948, jež se odehrály ve dnech 20.–25. února, ve světě označované jako *komunistický puč*, rudou propagandou nazývané však vznešeně *Vítězným únorem*, jsem prožil jako sextán hodonínského gymnázia na lyžařském kurzu na Červenohorském sedle v Jeseníkách. Byly tam dvě velké turistické chaty, dolní *Sokolská* a horní *Laušmanova*. V té horní, která dostala o pár týdnů později „neškodné“ jméno *Chata ROH*, aby se zapomnělo na předúnorového sociálnědemokratického ministra, jenž „zradil dělnickou třídu“, jsme byli po celý týden ubytováni. Dennodenně jsme trénovali sjezd na protější cvičné louce nad Sokolskou chatou nebo dokonce i běh na lyžích, například na trase k Vřesové studánce. Vázání na lyžích, zapůjčených v místě, bylo typu *kandahár* a hodily se k němuž normální kožené boty, *komisňáky*, s přiměřeným žlábkem na podpatku. Sněhu bylo toho roku v horách Hrubého Jeseníku dostatek. Pamatuji si například, že z dvoumetrového sloupku s turistickými orientačními značkami u silnice trčela ze sněhu jen horní část s ukazateli. Po celé dny jsme se oddávali pouze lyžování a rozhlasovému vysílání o bouřlivých událostech druhé poloviny února, které jsme mohli zaslechnout v chatové jídelně, jsme nevěnovali skoro žádnou pozornost. Inu, bezstarostné mládí!

Teprve při návratu z *lyžáku*, když jsme vlakem *motorákem* z Kout nad Desnou dorazili do rychlíkové stanice Zábřeh na Moravě a zakoupili si v trafice noviny, dozvěděli jsme se o tom, co se odehrálo v posledních dnech v Praze, přece jen poněkud víc. Samozřejmě, nepochopili jsme hned vše do důsledků, a to už i pro nedostatek informací, jejichž volnému šíření zabránila nově zavedená komunistická cenzura. Nevěděli jsme třeba nic konkrétnějšího o monstrózním nátlaku tehdejšího premiéra Klementa Gottwalda a několika deputací fanatických členů KSČ na těžce nemocného prezidenta Beneše (aby potvrdil demisi ministrů z pravicových stran), který se stupňoval od 21. až do 25. února a jemuž hlava státu nakonec podlehla. A teprve po mnoha letech jsme se dočetli, že Beneš se již 29. února rozhodl podat sám demisi, bylo mu v tom však zabráněno. Musel se tak, ještě na Hradě, dožít toho, že o necelé dva týdny později, 10. března 1948, nečekaně zemřel jeho přítel, tehdejší ministr zahraničí Jan Masaryk, jehož náhlý skon (vražda?) není dodnes objasněn. Pamatuji si na ten studený den docela živě: dověděl jsem se o tom cestou od vlaku domů, asi v polovině bořetické Dědiny, od někoho, kdo to zaslechl v ranních rozhlasových zprávách – byl to pro mne šok. My jsme tehdy doma rádio ještě neměli, ale já jsem sledoval zprávy o politickém dění z denního tisku. V Hodoníně, v trafice u nádraží jsem každý den, hned po příjezdu, zakoupil noviny a četl je buď ještě před vyučováním, nebo až ve vlaku při zpáteční cestě. Byla

to obvykle lidovecká *Lidová demokracie*, ale když byla po Únoru 48 „obrozena“, přestal jsem ji číst. Všechny ty turbulence převratné doby jsem snášel bez zvláštního rozrušení, asi proto, že jsem byl plně soustředěn především na činnost bořetického junáckého oddílu, v němž jsem zastával důležité (alespoň pro mne) funkce. Jako sedmnáctiletý jsem se ještě nemohl zúčastnit květnových voleb v roce 1948. Nebylo ostatně o co stát. Rozumíme-li volbami do parlamentu možnost výběru mezi několika kandidátkami rozmanitých politických stran (například tak jako v roce 1946: KSČ, ČSSD, ČSL a SNS), nic takového se po „únorovém vítězství lidu“ už neuskutečnilo. Voliči měli k dispozici pouze tzv. *jednotnou kandidátku obrozené Národní fronty*, do níž byli zahrnuti ponejvíce členové KSČ, a zbytek tvořili kolaborující příslušníci obou ostatních stran, totiž lidové (J. Plojhar) a socialistické (E. Šlachta), zatímco sociálnědemokratická byla z účasti prakticky vyloučena, neboť její nejpopulnější stoupenci se stali členy KSČ (Z. Fierlinger) a ti zásadoví odešli z politiky – do soukromí, do emigrace nebo do vězení. Ve volebních místnostech byly sice ještě instalovány plenty (zástěny), komunistická propaganda vyzývala však voliče, aby volili „manifestačně“, tedy veřejně, pod dohledem volebních komisí. Ve svobodnost a tajnost květnových voleb roku 1948 by tak mohl věřit jen debil nebo komunistický fanatik. A přece pro onu „jednotnou kandidátku NF“ hlasovalo tehdy jen 89,2 % oprávněných voličů a *bílý lístek* nesouhlasu se odvážilo vhodit až 10,8 % z nich. Už tehdy jsem ty volby, spolu s mnoha dalšími logicky uvažujícími lidmi, považoval za dokonale zmanipulované a zcela nesvobodné. Měli jsme i možnost srovnání. Viděl jsem předvolební kampaň v Hodoníně roku 1946. Tenkrát získali komunisté v českých zemích 40,17 %, na Slovensku jen 30,48 % hlasů do Ústavodárného národního shromáždění, takže neměli potřebnou ústavní většinu a nemohli si dát v tom parlamentě schválit předem připravenou *lidově demokratickou* ústavu. To bylo pak možno pohodlně uskutečnit až po Únoru, kdy zmíněné ÚNS bylo „vyčištěno“ od tzv. reakčních, ale před dvěma lety řádně zvolených poslanců ČSL, SNS a ČSSD. *Ústava 9. května*, která vlastně „*potvrzovala všechny dosavadní vymoženosti lidově demokratického Československa a uzákonila převzetí moci dělnickou třídou*“, byla schválena, jak říká její název, už 9. 5. 1948, tedy opravdu zčásti nelegálně utvořeným parlamentem, celé tři týdny před zmíněnými květnovými volbami (ty se odehrály až 30. 5.), jež ovšem nelze z hlediska ústavního práva (podle do té doby platné ústavy – tato nová vstoupila totiž v platnost až po podpisu nově zvoleným prezidentem K. Gottwaldem, 14. června 1948) považovat vůbec za platné.

Čtenáři těchto řádků se nicméně bez mučení přiznám, že takovou historickou analýzu převratných událostí roku 1948 jsem nebyl s to provést tenkrát, před 66 lety,

třebaže jsem v mnoha směrech cítil, že to, co se v těch měsících a letech dělo v zájmu „vítězství dělnické třídy“, bylo naplněno bezprávím a oponentem lži. Navíc jsem přece z generace, která – byť jen ve svých dětských, školních letech – zažila velké dějinné přelomy: Mnichov, nacistickou okupaci, druhou světovou válku, osvobození naší vlasti z područí hitlerovců. Zakusili jsme bezuzdnost a prolhanost nacistické propagandy, šířené tiskem, rozhlasem, fotografií a filmem, podle hesla „Stokrát opakovaná lež se stává pravdou.“ Účinky téhle dábské mašinérie poněkud zmírnil zahraniční svobodný rozhlas. Již za války to byl *Hlas Ameriky* a *BBC Londýn* (*Volá Londýn*)s vynikajícím československým vysíláním, jehož hlasatelé a komentátoři posluchačům nejenom poskytovali přesné, ověřené informace, například o situaci na válečných frontách, ale také dokázali upevnit jejich naději v brzkou porážku Hitlera a morálně je povzbudit. Obě zmíněné rozhlasové stanice začaly vysílat, jak bylo řečeno, už za války, stanice *Svobodná Evropa* až po Únoru, v roce 1950. Němečtí okupanti se snažili svobodnému vysílání zabránit tím, že nařídili „vystříhnout“ z rozhlasových přijímačů zařízení pro příjem na krátkých vlnách a na každé rádio zavěsit tištěné varování: *Poslech nepřátelského rozhlasu se trestá smrtí!* Komunisté věnovali na stejný účel mnohem víc financí: dali na západních hranicích vybudovat souvislou bariéru účinných rušiček, které na příslušných vlnách těžce narušovaly vysílání všech tří uvedených stanic. Ale i tak se našlo mezi mými známými dost odvážných a trpělivých lidí, kteří mi pak s radostí druhý den sdělovali, co nového se ze *Svobodky*, z *Hlasu* nebo z *Londýna* dověděli. Má touha po poznání byla však tak silná, že jsem hned z prvních výplat na podzim 1950 zakoupil do naší chalupy menší elektronkové rádio, abych si mohl aspoň o víkendu na vlastní uši doma poslechnout inteligentní úvahy Pavla Tigrida nebo skvělé politické komentáře Ivo Ducháčka. Při tom rušení to však nebyla žádná slast, a navíc všechno to vrčení, hukot a pískání bylo vítaným signálem pro místní udavače.

Všimli jste si, že se ve svých vzpomínkách nemohu stále vymanit z okruhu roku 1948? Tíhu nové diktatury jsme zaregistrovali kolem sebe hned za několik týdnů po Únoru. Samozřejmě, oproti Praze se jednalo u nás zpočátku jen o děje okrajové. Na hodonínském gymnáziu vyloučili ze studia našeho spolužáka Pepu Antoše, protože prý obrátil lícem ke zdi fotografie Gottwalda a Stalina, zavěšené na školní chodbě. (Do septimy ve školním roce 1948/49 už nenastoupil. Studium s maturitou musel pak dokončit v jiném městě a díky své houževnatosti dokázal ještě vystudovat i lékařství na bratislavské univerzitě.) Jiný příklad od nás. Před květnovými volbami toho roku jsme v Bořeticích, cestou na nedělní mši spatřili na vratech bořetické staré školy vylepené sváteční *Rudé právo*, ale přes jeho černobílé stránky se táhly provokativní nápisy barevnými pastelkami – *Ať žije Petr Zenkl!* a podobně.

(Petr Zenkl, předválečný primátor Prahy, před Únorem předseda národně socialistické strany a místopředseda Gottwaldovy vlády, 20. 2. 1948 podal také demisi; v březnu emigroval do USA.) Autoři této demonstrace, mezi nimiž byli dva moji příbuzní, byli pak tvrdě vyslýcháni na StB. Jak byli postiženi, jsem se do konce jejich života nedověděl.

Komunistický totalitní režim, jehož nejkrutější údobí představují padesátá léta, se zaváděl v rychlém tempu, počínajíc posledním únorovým týdnem roku 1948. Hned poté byla rovněž zahájena persekuce politických odpůrců – vždyť národně socialistický ministr spravedlnosti Prokop Drtina byl zatčen už v březnu a proslulý generál Heliodor Píka v květnu 1948. A jeden z prvních politických procesů (*o protistátním spiknutí*) proběhl u Státního soudu v Bratislavě dokonce již 29. dubna 1948. K sedmi letům vězení byl při něm odsouzen mezi jinými také Ján Ursíny, předúnorový místopředseda vlády a představitel demokratické strany na Slovensku. Samozřejmě, rychlost přetváření demokratické republiky v rudou diktaturu nebyla stejná v každém směru. O tom svědčí i fakt, že letní tábor našeho junáckého oddílu byl toho roku uspořádán (zásluhou P. Vítězslava Pazderky), bez problémů, na řece Dyji pod Novým Hrádkem za Znojmem – v romantickém údolí u bývalého mlýna, ale přímo na státní hranici s Rakouskem, která tam probíhala středem vodního toku. Nebyla tehdy téměř vůbec hlídána, snad jen občas tam přešel na jedné či druhé straně celník. Situace se ovšem radikálně změnila během dalších dvou let. Ochranu státní hranice svěřili komunisté nejprve *Sboru národní bezpečnost (SNB)*, později speciálním vojenským útvarům s názvem *Pohraniční stráž (PS)* a celá ta hranice byla, zvláště vůči západnímu Německu a Rakousku, uzavřena vysokým plotem z ostnatého drátu a dalším, napájeným silným elektrickým proudem, kde byly umístěny nástražné mechanismy se světlicemi a poplašným zařízením, kde v přiměřených úsecích stály strážní věže s permanentními hlídkami *péesáků*, jež byli vybaveni automaty s ostrým střelivem a doprovázeni cvičenými psy. Tuto skoro neprodyšnou bariéru dokázaly během několika málo let úspěšně překonat tisíce Čechů, stovky dalších na ní však zahynuly. Odhaduje se, že *poúnorový exil*, který probíhal hlavně v letech 1948–1951, dosáhl počtu 25 000 politických uprchlíků. Nechybělo mnoho a byl bych to číslo s kamarády doplnil.

Vůči tomu nutkání jsme však byli obrnění. Byli jsme přece mladí, politicky nevýznamní jedinci a navíc jsme se utěšovali, že ten nespravedlivý společenský řád do podzimu („do trnek“) *praskne*, zhroutl se, zanikne. Nepřipouštěli jsme si možnost, že by měl trvat celých čtyřicet let... Co nás drželo nad hladinou čirého pesimismu nebo dokonce zoufalství, byla i naše pevná víra v Boha.

PhDr. Antonín Grůza

MUDr. Mikuláš Očenášek

Kniha mého rodu a života, díl I

(pokračování, text nebyl převzat úplně, ale dodržuje slovní obrat a výrazy autorovy)

Léto

Ze sezonních událostí v přírodě bylo pro nás nejlepší dozrávání třešní.

Střih vinohradů, setí, sázení i okopávání se dělo kdesi mimo náš dětský rajon. Ale zrání ovoce, to bylo naše. Měli jsme tenkrát mnoho vinohradů. Ve všech bylo plno ovocných stromů, hlavně třešní, broskví a hrušek.

Ale pro nás děti nejvíce radosti přinášely stromy před naším sklepem.

Byl tu nejprve ořechový a švestkový háj, v němž ležel uložený starodávnej včelín. Byla tu bouda s poledním lůžkem otcovým, plot i kláty obrostlé popínavými plnými růžemi, červenými i bílými, jedinečné vůně a svěžesti.

Potom byla mladá hrušeň – nemávala ještě ovoce, načež následovala třešeň prostřední velikosti s plody velkými, tmavočervenými, které dozrávaly počátkem června. Potom byla košatá hrušeň. Mávala ovoce každý rok, ale v celku málo. Následovala velká topolovitá hrušeň podzimní. Mávalo ovoce málokdy, ale když zarodila, bylo mnoho pytlů úrody.

Potom dále byla skupina švestek a dvacet kroků od ní skvělá třešeň chrupka.

Kousek dál stála kulatá amarela a za ní nádherná třešeň bělice.

Pak nějaká další třešeň a kolem broskví se přišlo k příčnickému chodníku.

A za ním byl obrovský třešňový strom. Polovic byly rané černice a polovic pozdní uherky. Byl to krásný kontrast, když jedna polovice měla ovoce již úplně zralé a druhá ovoce úplně zelené.

Následovala pěkná drobnice, ještě jedna vysoká černice a konečně dva hraniční ořechy.

Vidno, že jenom na tomto jediném pozemku jsme měli sladkou pastvu po celý rok.

Nosíval jsem do sklepa tatíčkovu obě. Na otázku Francka Pálky, co nesu, jsem jednou hbitě odpovídal – „kuře a beles“.

A když přišlo prořezávání mezu, viděli jsme se v devátém nebi.

Ale i doba žni byla krásná. Na našem dvoře bývaly na obrovských pařezech malé kovadlinky (žabky), na kterých se kladívky kuly kosy. Tento líbezný zvuk mě probouzel spolu s kokrháním mladých kohoutků ze spánku. Znamenal, že strýci – naši mlatici – jsou již s hrabicemi a krbíky na místě.

To už zářilo slunce, ozývalo se bučení dobytka, děvčata krmila a napájela a já jsem si v posteli labužnický představoval, že po kosení přijde vázání, při němž mi bude dovoleno hlídat koně, popojížděti s nimi za pracujícími, hledati zralé ostružiny a plésti řetízky ze svačkových šlahounů. A potom za dva-tři týdny (seli jsme i oves a ten dozrával později) slavnost dovázané s výbornými koláči, vepřovým od Redlicha (měl nejčistší jatka a nejpoctivější materiál) a bečičkou vína, čerstvě ve sklepě načepovaného.

Také svážení obilí nebylo bez zajímavosti. Dokud se hospodařilo ještě na bratrově statku, mívali jsme až 300 mandelů obilí a to se už tak rychle nesvezlo.

Někdy ani naše prostorná stodola nestačila a muselo se něco odmlátit nebo svázeti do stohu.

A pak už začínala jiná zajímavost – mlácení.

Mlátilo se ručním strojem značky Umratha pro dvojici, která strojem pohybovala, to byla velká námaha.

Rozdělení práce s jedním mandelem, to je 16 snopů, bylo následující: některá moje sestra, později i já, jsme rozvazovali snopy a podávali je na strojní stůl. Jeden mlavec strkal obilí do stroje, jeho žena vycházející slámu a plevy odhrabávala na půl cesty. Tam

se slámy ujala druhá žena, přihrábala ji svému muži, který ji vázal do otýpek. Třetí dvojice mlaticů točila strojem. Po každém mandeli bylo vystřídání.

Část žita (rži) se mlátilo cepy, aby byla dlouhá rovná sláma do lůžek a na povřísla. Toto mlácení byla již práce jen pro tři muže, práce lehčí a zábavnější, méně zaprášená a bez strojového hluku.

Na krásně rozložených snopech na mlati se dalo pěkně ležet a já jsem tam nejednou v polospánku vnímal tam nejednou v polospánku vnímal valčkové tempo cepů. Byly jich dva druhy – jeden tlustý, zvaný valouch a druhý tenký, ale za to obitý železem.

Při mojem šukání kolem mlaticů a stodoly se mi přihodily dvě nehody.

Jednou jsem vylezl a hromadu naházených otýpek slámy (do stohu se ukládaly až večer) a propadl jsem se do hluboké díry. Snad bych se byl udusil, kdyby kdosi z mlaticů si nebyl povšimnul mého zmizení. Celé osazenstvo stodoly se sběhlo, rozházele rychle otýpky a já jsem to odnesl pouhým leknutím.

Jindy jsem se sestrou Lucií chodil za humny a došli jsme až k naší mlátičce, která byla venku u stodoly. Nedopatřením nebyla zabezpečena svázáním koleček. Zavěsil jsem se na kliku a uvedl stroj do pohybu. A poněvadž na předních kolečkách byla nějaká slámka, chtěl jsem ji levou rukou odstranit. Ale moje ruka byla ihned mezi kolečkama a můj malík a IV. prst byly na konci rozmačkány.

Tu jsem žalostně volal: „Moje prsty, moje prsty...“, až jsem celý zakrvený upadl do hlubokého spánku.

Druhého dne v neděli mě v peřinách vezli do Pavlovic k ranhojičce Foukalové. Pak následovalo každodenní převazování. Obvaz byl obyčejně přišchnutý a procedura bolestná. Malík nakonec chybně rostl – s klavírem a houslemi byl konec – ale příliš mi to nevadilo.

Po vymlácení určitého množství obilí následovalo čištění fukarem. To

bylo daleko příjemnější a lehčí než mlácení. Žen k tomu nebylo třeba a jeden mlátec stačil točit klikou po celý den. Druhý sypal obilí na stroj a třetí odhrnoval obilí čistě.

Plevy letěly dozadu, nezlobil-li náhodou vrtkavý vítr.

Na konec této práce přišel do stodoly i můj otec, aby při měření zastřežchl každou čtvrt zvláštní latkou. Čtyři čtvrtě dělaly měřici (asi 45 kg), na každých 10 měřic patřila jedna mlatcům. Nasypané měřice se pak vozily do obilných truhel v domě a ve sklepě.

To bylo pro mne zvlášť radostné. Věřte, že v žádném polštářovaném kočáře se nesedí tak pěkně, jako na fůře

pytlů plných obilního zrna. Nejraději jsem tak jezdil do sklepa. Jednak to bylo dosti daleko a jednak za sklepem v tu dobu zrály už první karlátky.

Podotýkám, že po celý čas žní a mlácení se nádeníci a mlatci stravovali u nás a jejich děti též. Nebyla to vzácnost, když matka vařila pro dvacet a více lidí, sama si nanosila vodu i dříví, obstarala nákup, nakopala brambor, sama je oškrabala, nařezala zeleninu a opatřila veškerou bezpečnou drůbež a dobytek.

Mně byla společnost dětí našich dělníků vždy velice vítána. Jedli jsme z jedné mísy a hráli si znásobenou horlivostí.

V době mlácení jediná událost nás hochy dostala od stodol. Příklad manévrujícího vojska. Viděli jsme tu nepřehledné řady modrých pěšáků, červených dragounů, hulánů, dělostřelců i bosenské pěchoty. Obšakovali jsme jejich polní kuchyně a s nadšením jsme poslouchali troubení večerky. Jednou jsme byli i přítomní i trestu tzv. uvázání a zhnusilo se nám to.

Když dozrávaly cepy – tehdejší mlácení trvalo moc týdnů a někdy se část nechávala až na zimu – následovaly slavnosti domlácení.

MUDr. Mikuláš Očenášek

TJ Sokol Bořetice

TJ Sokol Bořetice zdraví po delší odmlce své příznavce. Co se událo za poslední rok v „Celtiku“?

Začneme změnou vedení Sokolu. Pan Jirka Kadlec odstoupil z funkce předsedy z osobních důvodů. Za jeho předsednictví mu musíme moc poděkovat. Udělal toho pro nás mnoho. Mimo jiné se staral o hráče, pral dresy a vyřizoval všechny potřebné dokumenty. Jeho místo musel převzít nový člověk a s ním i nový výbor, který byl řádně zvolen na valné hromadě ve složení:

Předseda:	Martin Michna
Místopředseda:	Lubomír Dufek
Tajemník:	David Petrásek
Členové výboru:	Jaroslav Otáhal
	Jiří Kadlec
	Radek Filo
	Tomáš Ulica

Díky novému výboru fotbal v Bořeticích mohl dál fungovat.

První věc, kterou výbor řešil, byl prodej tzv. Mlýnské. Otázkou, kteří si asi mnozí kladou, je, proč k tomuto prodeji došlo. Byly k tomu dva hlavní důvody. Prvním důvodem bylo to, že nám žádné předchozí vedení Sokolu nešetřilo vybrané peníze z nájmu na různé opravy a údržby. Tím druhým důvodem byla skutečnost, že se Sokol ocitl v situaci bez finančních prostředků. Sokol nemá žádné příjmy, kromě sponzorských darů a dotací od obce. V minulém roce ale bohužel mužstvo „A“ žádnou dotaci ani sponzorský dar nedostalo. Dorostu přispěla na fungování obec dotacemi. „Mlýnské“ se prodalo za 1 000 000 Kč. Podle nezávislého odhadce to byla cena, která odpovídá stavu budovy. Část peněz, konkrétně 400 000 Kč, jsme museli vrátit

paní Šebestové a Kadlecové, které Sokolu v minulém roce půjčily. Zbylé peníze jsou uloženy na účtu Sokolu pro nezbytné výdaje, jako je cestovné, které nás stojí za rok přes 35 000 Kč.

Sokol na podzim odstartoval novou sezónu 2013/2014. V té mužstvo „A“ třikrát vyhrálo, sedmkrát remizovalo, čtyřikrát prohrálo a celkově se umístilo na 11. místě. Nejlepším střelcem byl Milan Sycha. Mužstvo „A“ trénoval Petr Maléř, který odešel před koncem sezóny do 1. FK Příbram a my museli rychle hledat náhradu. Poslední měsíc podzimní části odtrénoval Pavel Pilarčík. Na jarní sezonu jsme se nakonec domluvili s Jaroslavem Otáhalem, který zná „A“ mužstvo velmi dobře. Je to jeho premiéra v trénování, tak mu přejeme hodně úspěchů.

Družstvo dorostu v podzimní části hrálo bez trenéra. Na zápasy s nimi jezdil Radek Filo, za což mu moc děkujeme. Statistika zápasů dorostu je následující: čtyřikrát výhra, třikrát remíza a třikrát prohra. Na první místo se už nejspíš nedostanou, ale na druhé mužstvo Drnholec ztrácí pouhý bod, tak snad klukům to krásné druhé místo neuteče. Nejlepším střelcem byl Jakub Pazderka. Zároveň bychom chtěli touto cestou oslovit případné zájemce o trénování dorostu. Rádi bychom také do budoucna, nejlépe do nadcházející sezóny, založili družstva žáků a přípravky.

Závěrem bychom chtěli poprosit všechny příznavce bořetického „Celtiku“, zda by mohli při domácích utkáních přijít o něco dříve. Potřebujeme minimálně osm pořadatelů a sami na to bohužel nestačíme.

Děkujeme za Vaši přízeň a těšíme se nashledanou na dalších napínavých zápasech v jarní části.

TJ Sokol Bořetice

Tenisový klub zahájil sezónu 2014

Letos se nám podařilo zajistit odbornou údržbu umělého povrchu na tenisových kurtech dříve než obvykle a i díky počasí jsme mohli zahájit sezónu od 1. dubna. Všechno zůstává stejné – ceny i telefony, na kterých si lze zajistit rezervaci – 734 354 236 nebo 602 192 952.

Pro ty, které zajímá hospodaření tenisového klubu, uvádíme několik základních informací:

Tenisový klub (TK) má 50 členů – dětí i dospělých, členský příspěvek činí 200 Kč ročně. Odborná údržba umělého povrchu stojí cca 30 000 Kč za rok. Pořádáme ročně několik turnajů, dalších turnajů se zúčastňují členové klubu. Pozemky, na nichž je budova tzv. starých šaten a kurty, máme pronajaté od obce za symbolický pronájem a za základní údržbu, samotný kurt na pozemku nám předal do užívání TJ Sokol za bývalého vedení, protože se TJ o kurty nechtěla nebo nevládala starat, a to ani finančně a nebyli schopni vlastními silami zajistit využití kurtů a vybírání úhrad. Členové TK vykonávají veškeré práce kolem údržby a využití kurtů bezplatně, šatny nevyužívá klub celé – část využívá obec a část SDH Bořetice. Veškeré výnosy z členských příspěvků, pronájmu hrací plochy i z reklamy používáme na údržbu a vylepšení plochy, oplocení, zpevnění okolních pozemků a na údržbu budovy šaten ve vlastnictví obce. Kromě základních věcí hradíme každoroční revizi plynového kotle, vyměnili jsme ventily na radiátorech za termoregulační, osadili jsme na okna budovy sítě proti hmyzu, v loňském roce jsme provedli a uhradili opravu oplocení, kterou si vyžádalo budování cyklostezky. V roce 2013 jsme v letních měsících zajistili pro členy klubu trenéra – pro dospělé i pro děti. Na tyto tréninky

poskytujeme hřiště členům – dětem i dospělým bezplatně. Letos se chystáme opět zajistit trenéra. V zimních měsících, kdy se dá na umělém povrchu běhat, poskytujeme hřiště fotbalovému oddílu TJ Sokol. Od zahájení činnosti tenisového klubu jsme zatím nemuseli žádat obec o žádná dotace, a to ani na práci s mládeží.

Tímto skromným výčtem jsme snad veřejnosti vysvětlili, zda se dá na pronájmu kurtů vydělat a kdo se z toho má dobře. Dovolíme si přispět i do přetrvávajících diskusí o tom, či kurty vlastně jsou a kdo se na jejich budování podílel:

dotace státu (MF)	1 200 000 Kč
dotace kraje (JmK)	500 000 Kč
dotace obce	500 000 Kč
TJ Sokol	68 000 Kč
Celkem pořizovací hodnota:	2 268 000 Kč

Laskavý čtenář necht' si udělá úsudek sám. Názor tenisového klubu a věříme, že i každého rozumného občana Bořetic je, že jsme rádi, že kurty v obci máme, a chceme, aby byly co nejlépe a co nejvíc využívány občany obce i jejich návštěvníky. Aby jejich využití nezatěžovalo vůbec nebo pokud to někdy bude nutné, jen minimálně obecní pokladnu. Z tohoto pohledu je nedůležité, jestli je vybudovaný umělý povrch součástí pozemku ve vlastnictví obce nebo jej má v účetnictví TJ Sokol. Důležité je, že kurt funguje, je v pořádku a kromě tenisového klubu to nikoho nic nestojí.

Výbor tenisového klubu TK Bořetice 2012

Statistika pohybu obyvatelstva v obci Bořetice v roce 2013

Přivítali jsme nové občanky naší obce:

**Celkem 14 dětí,
z toho dvě děvčata a 12 chlapců:**

Petr Kadlec
Jan Maceček
Martin Ševčík
Tomáš Langer
Klára Popelková
Olivie Dvořáková
Tomáš Herzán
František Šafránek
Matyáš Mazůrek
Tobiáš Pregrt
Max Stárek
Marek Buchta
Teodor Velecký
Václav Michna

Rozloučili jsme se s 13 občany.

František Michna
Zdenka Šafránková
Ing. Václav Kadlec
Jan Kuchyňka
Mgr. Jakub Zemánek
Břetislav Jakubec
Božena Pilařová
Pavel Skála
Petr Kadlec
Josef Michna
Antonín Otáhal
Vojtěch Fišar
Františka Hempelová

Během roku 2013 se z naší obce odstěhovalo 15 občanů a přistěhovalo se 15 občanů.

K 31. 12. 2013 je v obci Bořetice celkem 1 291 občanů.

Celkem bylo uzavřeno sedm sňatků.

N Ě M Č I N A

překlady – tlumočení
(dle časových možností)
odborná terminologie-
zemědělství, vinařství, elektro,
obchod a další

výuka
od mírně pokročilých, odborná němčina,
konverzace (víkendy)

ING. ROMANA PARLÁSKOVÁ, VRBICE
Tel.: 724 125 601
e-mail: parlasek@seznam.cz

N Ě M Č I N A

Mockrát děkujeme všem, kteří přispěli na vydávání Bořetických listů

Paní Marie Beránková, Tvarožná	za	250 Kč
Pan Miroslav Fridrich, Kobylí	za	200 Kč
Pan Radek Fridrich, Kobylí	za	200 Kč
Paní Anna Očenášková, Bořetice	za	500 Kč
Pan Stanislav Petrásek, Pustá Rybná	za	500 Kč
Paní Ing. Svatava Padalíková, Moravský Krumlov	za	5 000 Kč
Paní Veronika Šustrová, Žďár nad Sázavou	za	200 Kč
Manželé Bohumila a Pavel Jurasovi, Bořetice	za	300 Kč
Pan Jindřich Dundálek, Brno	za	400 Kč
Pan JUDr. Jiří Vodička, Praha	za	1 000 Kč
Pan Jiří Šafránek, Hustopeče	za	200 Kč
Paní Marie Kulatá, Šternberk	za	200 Kč
Pan František Chrástek, Podivín	za	500 Kč
Pan Ing. Jiří Juras, Brno	za	200 Kč
Paní Anna Petrjánošová, Moravská Nová Ves	za	300 Kč
Paní Marie Hasíková, Bořetice	za	200 Kč
Manželé Pavel a Káťa Grúzovi, Břeclav	za	300 Kč
Pan Jiří Uher, Uherčice	za	300 Kč
Manželé Ludmila a Jan Příbylovi, Bořetice	za	300 Kč
Pan Josef Jachim, USA	za	500 Kč
Paní Jiřina Kotoučková, Hustopeče	za	200 Kč

Všem ještě jednou mockrát děkujeme.

Společenská kronika

Vítejte mezi námi:

leden

Jáchym Zeman

únor

Jakub Vráblík

Sňatek uzavřeli

únor

Josef Babáček a Martina Steyerová
Vítězslav Hempl a Lenka Labovská

Z našeho středu navždy odešli:

leden:

Václav Grůza

únor:

Zdenka Hajmonová

duben

Anna Staňková

Jubilanti

Jubilanti 70 let:

leden:

Milan Kadlec

únor:

František Šafránek

březen:

Anežka Jurasová

Jaroslav Machač

Jubilanti 75 let:

únor:

František Dohnálek

březen:

Františka Maňčíková

Josef Šimeček

Irena Machálková

Jubilanti 80 let:

leden:

Anežka Koukalová

Evženie Kadlecová

Jubilanti 85 let:

únor:

Rostislav Petrásek

březen:

Cyril Varadínek

Jubilanti 90 let:

únor:

Blažejka Valová

duben:

Anna Komárková

Přejeme všem hodně zdravíčka a osobní spokojenosti.

Fotogalerie

*Tříkráloví koledníci u nejstarší občanky
Boženy Sychové (94 let)*

Tříkráloví koledníci u paní Anny Staňkové

Paní Blažejka Valová oslavila 90 let

Paní Marie Komárková oslavila 90 let

Noc knihoven s Andersenem

2. třída

Fotogalerie

Prvnáčkům předal vysvědčení pan starosta

Beseda v knihovně

Vítězové krajské soutěže minikár 1988

1987 – krajský pohár

Třídní schůzka s ukázkou práce žáků

Hodnocení vín na Velikonoční výstavu

Fotogalerie

*Hodnocení vín**Hodnocení vín**Hodnocení vín (subkomise)**Žehnání mladého vína**Žehnání mladého vína**Žehnání mladého vína, ochutnávka pomazánek*

Fotogalerie

Výsadba stromořadí v KH kolem parkoviště

Výsadba stromořadí v KH kolem parkoviště

Vítání občánků – Marek Buchta

Vítání občánků – Jáchym Zeman

Vítání občánků – Václav Michna

Vítání občánků – Teodor Velecký

Bořetické listy č. 1/2014

Vychází nepravidelně. Vydává Obec Bořetice, IČO: 283037. Registrováno MK ČR E 11 764.
Redakční rada: Václav Surman, JUDr. Jana Zemánková, Mgr. Ivana Macháčová, Ing. Kateřina Michnová, Ing. Lucie Procházková, DiS.
Příspěvky a náměty posílejte na e-mail: zpravodaj@boretice.cz. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit. Výtisk zdarma.
Neprošlo jazykovou úpravou.

Grafická úprava a tisk: Petr Brázda – vydavatelství Břeclav